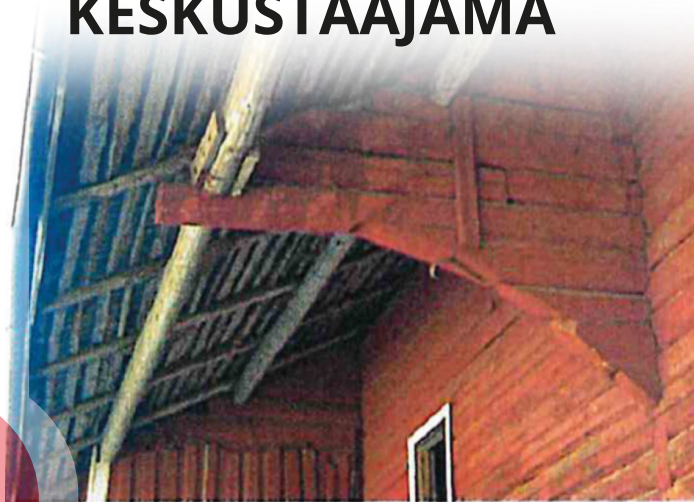

Rakennussuojeluserveys: **NURMES 541**

24.11.2022

KESKUSTAAJAMA

Arvottamisen suorittaja
arkkitehti Kirsti Reskalenko, 2000

Kohde	Osoite	Kohde	Osoite
1. 101/1 PY	Kötsintie 2	38. 167/1 C	Kirkkokatu 22
2. 113/3 AP	Rajakatu 18a	39. 167/2 C	Raatihuoneenkatu 23
3. 113/4 AP	Rajakatu 18	40. 168/2 C	Torikatu 7a
4. 113/5 AP	Rajakatu 16	41. 168/3 C	Torikatu 7
5. 133/1 AP	Nurmeksenkatu 10	42. 168/4 C	Kirkkokatu 25
6. 133/2 AP	Nurmeksenkatu 10a	43.	Kirkkokatu 25
7. 133/3 AP	Harjukatu 12a	44. 168/5 AP	Nurmeksenkatu 22
8. 133/4 AP	Harjukatu 12	45.	Nurmeksenkatu 22
9. 137/1 AK	Kirkkokatu 12	46. 169/1 AP	Nurmeksenkatu 23a
10. 138/1 AP	Nurmeksenkatu 12	47. 171/2 AP	Eteläinen Kauppatori 2
11. 138/2 AP	Nurmeksenkatu 12a	48. 172/8 C	Eteläinen Kauppatori 8
12. 139/2 PY	Koulukatu 3	49. 177/2 AP	Pielisenkatu 5
13. 142/2 PY	Kirkkokatu 14	50.	Pielisenkatu 5
14. 152/1 C	Kirkkokatu 16	51. 177/3 AP	Kirkkokatu 29
15. 152/2 C	Kirkkokatu 16a	52.	Kirkkokatu 29
16. 152/3 AP	Karjalankatu 6	53. 178/1 AP	Nurmeksenkatu 29
17. 152/4 AP	Karjalankatu 4	54. 178/2 AP	Nurmeksenkatu 27
18.	Karjalankatu 4	55. 181/1 AK	Kirkkokatu 28
19. 153/5 C	Kirkkokatu 19	56. 181/1 AK	Kirkkokatu 28
20. 154/2 AP	Koulukatu 8	57. 182/2 AP	Pielisenkatu 6a
21. 155/1 AP	Koulukatu 5	58. 182/3 AP	Pielisenkatu 6
22. 157/1 C	Kirkkokatu 18	59.	Pielisenkatu 6
23. 157/2 C	Kaarlonkatu5	60. 186/2 AK	Kirkkokatu 30
24. 158/2 AP	Kaarlonkatu 11	61.	Kirkkokatu 30
25.	Kaarlonkatu 11	62. 183/1 AP	Nurmeksenkatu 31
26. 158/3 C	Kirkkokatu 21	63. 182/4 AP	Pielisenkatu 4
27. 160/1 AP	Koulukatu 7	64. 182/4 AP	Pielisenkatu 4
28. 162/1 C	Kirkkokatu 20	65. 192/2 AP	Salmenkatu 6
29. 162/2 C	Kaarlonkatu 4a	66. 192/3 AP	Salmenkatu 4
30.	Kaarlonkatu 4a	67. 192/4 AP	Kirkkokatu 35
31. 162/3 C	Kaarlonkatu 4	68. 192/5 AP	Kirkkokatu 37
32. 163/1 AP	Kaarlonkatu 12	69. 192/6 AP	Salmenkatu 8
33. 163/2 AK	Nurmeksenkatu 20a	70. 197/2 AP	Kirkkokatu 39
34. 165/1 AP	Koulukatu 11	71. 197/1 AP	Kirkkokatu 41
35. 165/2 AP	Koulukatu 13	72. 1192/1 C	Raatihuoneenkatu 22
36. 165/3 AP	Koulukatu 15	73. 9906/0 LS	Regattakatu 2
37. 166/1 AP	Koulukatu 9	74. 9906/0 LS	Regattakatu 8 1991

101/1 KÖTSINTIE 2 sr-1

113/3 RAJAKATU 18a sr-1

Kohde: Rajakatu 18A, puuseppä Antti Honkasen Osuuskauppa Jukolan hirsistä rakennuttama, vuonna 1939 valmistunut asuinrakennus ja varistorakennus

Merkitys: rakennushistoriallinen: edustaa 1930-luvun puukerrostalorakentamista

Suojeluesitys: asuinrakennus sr1, varistorakennus sr2

sr1 Suojeltava rakennus.

Rakennustaiteellisesti arvokas tai kaupunkikuvan säilymisen kannalta tärkeä rakennus. Rakennusta ei saa purkaa ilman pakottavaa syytä. Rakennuksessa suoritettavien korjaus- ja muutostöiden tulee olla sellaisia, että rakennuksen rakennustaiteellisesti arvokas tai kaupunkikuvan kannalta merkittävä luonne säilyy. Mikäli tämän pyrkimyksen vastaisesti on rakennuksessa aikaisemmin suoritettu rakennustoimenpiteitä, on rakennus korjaus- ja muutostöiden yhteydessä pyrittävä korjaamaan joko entistään taikka muulla rakennukseen ja ympäristöön soveltuvalla tavalla.

sr2 Historiallinen ja kaupunkikuvaan sopeutuva rakennus.

Rakennuksen säilyminen on suotavaa, mutta sen korvaaminen ympäristöön sopeutuvalla uudisrakennuksella on mahdollista. Korjaus- ja muutostöiden sekä käyttötarkoituksen muutosten tulee olla rakennukseen ja ympäristöön soveltuvia. Milloin rakennuksessa on aikaisemmin suoritettu rakennustoimenpiteitä tämän pyrkimyksen vastaisesti on rakennus korjaus- ja muutostöiden yhteydessä pyrittävä korjaamaan entistään taikka muulla rakennukseen ja ympäristöön soveltuvalla tavalla.

Suojelutavoitteet ja säilyttämisedellytykset:

Rakennuksen julkisivujen alkuperäiset rakennusosat ovat pääosin säilyneet ja ne tulisi säilyttää tulevaisuudessaakin. Ulkovouri kaipaisi maalausta ja kunnostusta. Vauriot ovat sade- ja sulamisvesien aiheuttamia. Muuten rakennus on hyväkuntoisen oloinen: sokkelissa ei näy halkeamia ja talo on ryhdikäs.

Varistorakennus on kohtalaisessa kunnossa. Sen alaosissa on lahovikaa ja maalivaurioita.

Vuoden 1982 asemakaavan ajanmukaisuus:

Rakennus sijaitsee asuinpienalojen korttelialueella AP-1/s, jolla ympäristö säilytetään. Tehokkuusluku

e=0,3. Tontille on merkitty yksi rakennuspaikka nykyisen rakennuksen mukaan ja toinen palotoria vasten olemassa olevan, merkinnällä sr1 piharakennuksen kohdalle tätä kuitenkin laajempänä.

Ehdotuksia tulevaa kaavoitusta varten:
Rakennus tulisi suojella oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa.

113/4 RAJAKATU 18 sr-1

113/5 RAJAKATU 16 sr-2

133/1 NURMEKSENKATU 10 sr-1 (Harjukatu 14)

Kohde: Harjukatu 14, Koposen suunnittelema ja vuonna 1911 rakennettu asuinrakennus

Suojelu: 25.8.1982 asuinrakennus sr2
sr2 Historiallinen ja kaupunkikuvaan sopeutuva rakennus. Rakennuksen säilyminen on suotavaa, mutta sen korvaaminen ympäristöön sopeutuvalla uudisrakennuksella on mahdollista. Korjaus- ja muutostöiden sekä käyttötarkoituksen muutosten tulee olla rakennukseen ja ympäristöön soveltuvia. Milloin rakennuksessa on aikaisemmin suoritettu rakennus-

toimenpiteitä tämän pyrkimyksen vastaisesti on rakennus korjaus- ja muutostöiden yhteydessä pyrittävä korjaamaan entistään taikka muulla rakennukseen ja ympäristöön soveltuvalla tavalla.

Säilyttämisedellytykset:

Rakennus on hyväkuntoinen, tosin katossa on ruoste-
läikkiä.

Lisäsuojelutarpeet:

Rakennus tulisi suojella merkinnällä sr1.

133/2 NURMEKSENKATU 10a sr-1

133/3 HARJUKATU 12a sr-2

133/4 HARJUKATU 12 sr-1

Kohde: Harjukatu 12, vuosisadan alussa rakennettu, 1923 painotaloksi jälkeen muutettu, nykyisin tunnettu taidetalona

Suojelu: 25.8.1982 sr1
sr1 Suojeltava rakennus. Rakennustaiteellisesti arvokas tai kaupunkikuvan säilymisen kannalta tärkeä rakennus. Rakennusta ei saa purkaa ilman pakottavaa syytä. Rakennuksessa suoritettavien korjaus- ja muutostöiden tulee olla sellaisia, että rakennuksen rakennustaiteellisesti arvokas tai kaupunkikuvan kan-

nalta merkittävä luonne säilyy. Mikäli tämän pyrkimyksen vastaisesti on rakennuksessa aikaisemmin suoritettu rakennustoimenpiteitä, on rakennus korjaus- ja muutostöiden yhteydessä pyrittävä korjaamaan joko entistään taikka muulla rakennukseen ja ympäristöön soveltuvalla tavalla.

Säilyttämisedellytykset:

Rakennus on hyväkuntoinen. Lisäosa ei tue alkuperäisen rakennuksen arkkitehtuuria.

137/1 KIRKKOKATU 12 sr-1

138/1 NURMEKSENKATU 12 sr-1

Kohde: Nurmeksenkatu 12, rakennusmestari Niemmen vuonna 1926 piirtämä ja Leo Pikkaraisen suunnitelmien mukaan vuonna 1958 laajennettu asuinrakennus

Suojelu: 25.8.1982 asuinrakennus sr2
sr2 Historiallinen ja kaupunkikuvaan sopeutuva rakennus. Rakennuksen säilyminen on suotavaa, mutta sen korvaaminen ympäristöön sopeutuvalla uudisrakennuksella on mahdollista. Korjaus- ja muutostöiden sekä käyttötarkoituksen muutosten tulee

olla rakennukseen ja ympäristöön soveltuvia. Milloin rakennuksessa on aikaisemmin suoritettu rakennustoimenpiteitä tämän pyrkimyksen vastaisesti on rakennus korjaus- ja muutostöiden yhteydessä pyrittävä korjaamaan entistään taikka muulla rakennukseen ja ympäristöön soveltuvalla tavalla.

Säilyttämisedellytykset:

Rakennusta on laajennettu vuoden 1978 jälkeen ja ulkonäköä on muutettu. Ristikoilla toteutettu ruudutus ja vuorilautojen koristeet ovat uusia.

138/2 NURMEKSENKATU 12a sr-2

Kohde: Nurmeksenkatu 12A, asuinrakennus

Suojelu: 25.8.1982 asuinrakennus sr2 sr2 Historiallinen ja kaupunkikuvaan sopeutuva rakennus. Rakennuksen säilyminen on suotavaa, mutta sen korvaaminen ympäristöön sopeutuvalla uudisrakennuksella on mahdollista. Korjaus- ja muutostöiden sekä käyttötarkoituksen muutosten tulee olla rakennukseen ja ympäristöön soveltuvia. Milloin rakennuksessa on aikaisemmin suoritettu rakennustoimenpiteitä tämän pyrkimyksen vastaisesti on rakennus korjaus- ja muutostöiden yhteydessä pyrittävä korjaamaan entistään taikka muulla rakennukseen ja ympäristöön sopeutuvalla tavalla.

Säilyttämisedellytykset:
Rakennus on hyväkuntoinen.

139/2 KOULUKATU 3 sr-1

142/2 KIRKKOKATU 14 sr-1

152/1 KIRKKOKATU 16 sr-1

Kohde: Kirkkokatu 16, asuinliikerakennus (rakenuslupa vuonna 1945, 1953 seinä muutettu)

Merkitys: kaupunkikuvallinen: edustava kolmikerkroksinen Kirkkokadun rakennus.
Rakennushistoriallinen: huolellisesti suunniteltu, lähes kaikki alkuperäiset julkisivun yksityiskohdat säilyttänyt rakennus

Suojeluesitys: sr1

sr1 Suojeltava rakennus. Rakennustaiteellisesti arvokas tai kaupunkikuvan säilymistä kannalta tärkeä rakennus. Rakennusta ei saa purkaa ilman pakottavaa syytä. Rakennuksessa suoritettavien korjaus- ja muutostöiden tulee olla sellaisia, että rakennuksen rakennustaiteellisesti arvokas tai kaupunkikuvan kannalta merkittävä luonne säilyy. Mikäli tämän pyrkimyksen vastaisesti on rakennuksessa aikaisemmin suoritettu rakennustoimenpiteitä, on rakennus korjaus- ja muutostöiden yhteydessä pyrittävä korjaamaan joko entistään taikka muulla rakennukseen ja ympäristöön

Kirkkokatu 16 pohjoisesta

Liiketilän ovi

Liiketilän oven vedin

Klassistinen koristenauha

Pankin pyöristetty ikkuna

soveltuvalla tavalla.

Suojelutavoitteet ja säilyttämisedellytykset:

Rakennuksen ulkokuori on miltei alkuperäinen. Vain entisen pankin ulko-ovi on muutettu puisesta alumiiniprofiilioveksi. Julkisivun rakennusosat ja - materiaalit tulisi säilyttää alkuperäisinä. Myös aitapylväät ja muut alkuperäiset pihan osat tulisi säilyttää.

Vuoden 1985 asemakaavan ajanmukaisuus:

Rakennus sijaitsee asuin-, toimisto- ja liikerakennusten korttelialueella AL, jolla tehokkuusluku $e=0,8$. 1358,4m:n tontille on mahdollista rakentaa 1087 kerrosalaneliometriä. Vuoden 1978 inventoinnin mukaan rakennuksessa oli asuinkäytössä 700 m², liiketilana 305 m² ja varastona kellarissa 500 m². Tontille on merkitty kaksi rakennuspaikkaa. Nykyistä rakennusta on mahdollista jatkaa kaakkoon päin. Lisäksi talousrakennukselle on varattu paikka tontin lounaisreunaan. Asemakaava ei uhkaa rakennuksen säilymistä.

Ehdotuksia tulevaa kaavoitusta varten:

Rakennus tulisi merkitä oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa suojelukohteeksi rakennushistoriallisen ja kaupunkikuvallisen merkityksensä vuoksi

Pankin sisäänkäynti

Kirkkokatu 16 lännestä

Pihanpuolen ovi

Tuuletusparveke

152/2 KIRKKOKATU 16a sr-2

152/3 KARJALANKATU 6 sr-1

152/4 KARJALANKATU 4 sr-1 ja sr-2

153/5 KIRKKOKATU 19 sr-1

Kohde: Kirkkokatu 19, betoni- ja rankarakenteinen asuinliikerakennus (arkkitehti Pitkäsen piirustukset 1940) ja hirsinen varistorakennus (1903, osa aikaisemmin)

Merkitys: kaupunkikuvallinen: päärakennus massaltaan ja ilmeeltään tyypillinen viime vuosisadan puolivälissä rakennettu pikkukaupungin pääkadun kaksikerroksinen asuinliikerakennus

rakennushistoriallinen: hirsinen varistorakennus valmistunut vuonna 1903; päärakennus valmistunut vuonna 1940 ja edustaa aikansa modernia rakennustekniikkaa

Suojeluesitys: Molemmat rakennukset sr2 sr2 Historiallinen ja kaupunkikuvaan sopeutuva rakennus. Rakennuksen säilyminen on suotavaa, mutta sen korvaaminen ympäristöön sopeutuvalla uudisrakennuksella on mahdollista. Korjaus- ja muutostöiden sekä käyttötarkoituksen muutosten tulee olla rakennukseen ja ympäristöön soveltuvia. Milloin rakennuksessa on aikaisemmin suoritettu rakennustoimenpiteitä tämän pyrkimyksen vastaisesti on rakennus korjaus- ja muutostöiden yhteydessä pyrittävä korjaamaan entistään taikka muulla rakennukseen ja ympäristöön soveltuvalla tavalla.

Suojelutavoitteet ja säilyttämisedellytykset: Päärakennuksen katto, räystäskourut ja syöksytorvet ovat kunnossa.

Julkisivurappaus on pääosin moitteeton: vain yhden ikkunan yläpielessä on vähäisiä lohkeamia. Ikkunat lienevät alkuperäiset, liikehuoneistojen kaksi puurakenteista ulko-ovea on vaihdettu alumiiniprofiilioviksi. Jatkossa julkisivun alkuperäiset rakennusosat olisi pyrittävä säilyttämään.

Hirsinen varistorakennus on huonokuntoinen. Sen katto vuotaa paikoin lahottaen ylähirsiiä. Jotkut alahirret ovat myös lahonneet ja luoteispääty on kallistunut koilliseen

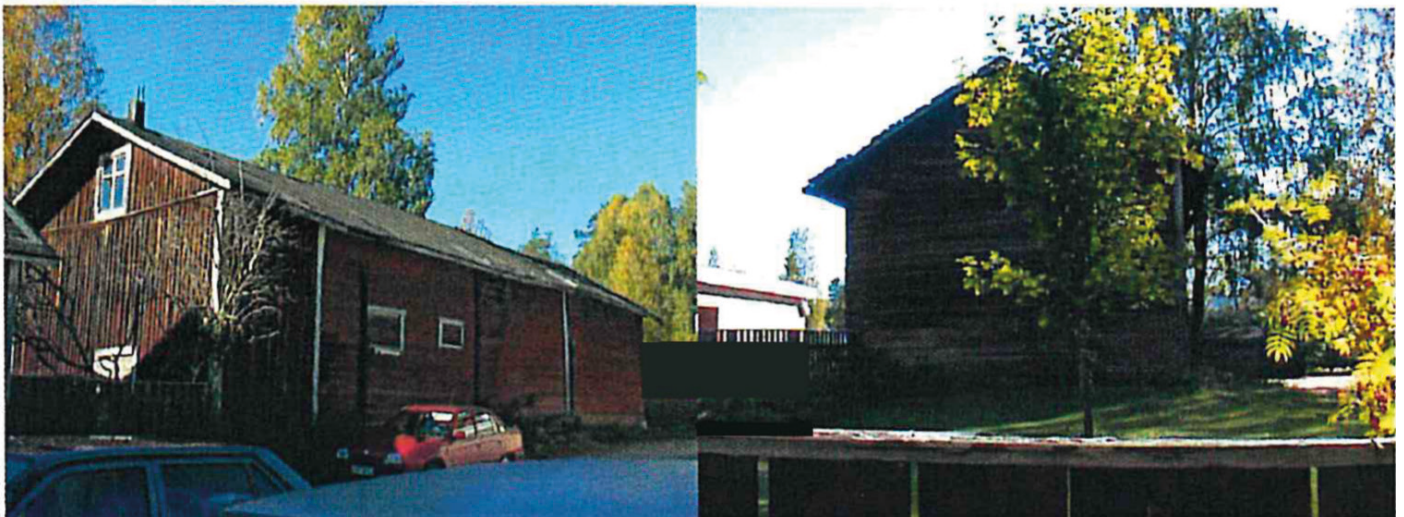
Hirsisen varistorakennuksen katto olisi korjattava pikimmiten. Olisi harkittava esimerkiksi erillisen EU-projektin käynnistämistä Nurmeksen vanhojen piharakennusten pelastamiseksi.

Vuoden 1982 asemakaavan ajanmukaisuus:

Rakennukset sijaitseva asuin-, liike- ja toimistorakennusten korttelialueella AL, jolla tehokkuusluku $e=0,8$. Tontin pinta-ala on 2716,8 m², mikä mahdollistaa 2173,4 kerrosalaneliömetrin rakentamisen. Vuonna 1978 asuinkäytössä oli I-kerroksisille rakennuksille, sekä tontin koillisrajalle yksikerroksiselle rakennukselle. Kirkkokadun uudisrakennuksen mahtuisi enintään noin 1280 kerrosalaneliometriä, yksikerroksiseen rakennukseen enintään 580 m² edellyttäen, että varistorakennus puretaan. Nykyinen asemakaava ei tue rakennusten säilyttämistä.

Ehdotuksia tulevaa kaavoitusta varten:

Tontin tehokkuutta tulisi laskea: $e=0,7$ on äärimmäis-

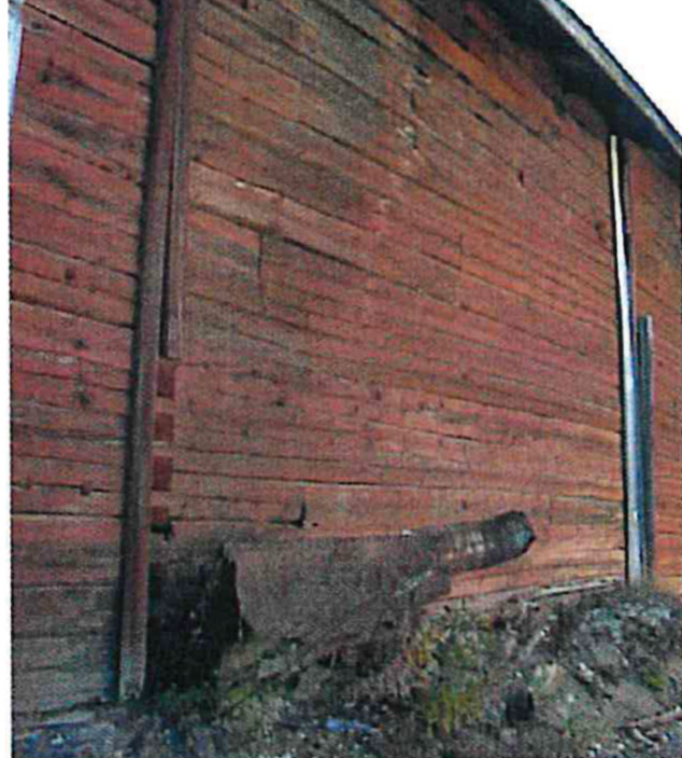

nen tehokkuus. Kun vanha varistorakennus säilytetään on sen viereen mahdollista rakentaa noin 190 m² :n I-kerroksinen rakennus tai kapearunkoinen I-kerroksinen 270 m²:n pientalo. Uudisrakennusten tulee runkosyvyytensä, mittasuhteittensa ja julkisivumateriaaliensa puolesta sopia tontin säilytettäviin rakennuksiin: Sopivia julkisivumateriaaleja ovat puu ja rapattu tiili. Ikkunat ja ovet olisi tehtävä puusta. Talotehtaiden

tyyppitalot ja julkisivuelementit eivät sovi keskustan arvokkaaseen miljööseen. Uudisrakennuksen paikka on niin keskeinen, että sen suunnittelusta tulisi järjestää arkkitehtikilpailu. Kolmikerroksisen uudisrakennuksen sopivuutta kirkon viereen olisi tutkittava. Tontin nykyinen puusto, muun muassa kaksi suurta lehmusta, liittyy kauniisti kirkkopuistoon.

Avokuistien ja portaiden kaiteet on uusittu.

Koillisseinän lahoavia ylähirsiiä.

Tontin pohjoispään puustoa Kirkkokadulta

Tontin puustoa pihalta päin

154/2 KOULUKATU 8 sr-1

155/1 KOULUKATU 5 sr-1

Kohde: Koulukatu 5, entinen asuinrakennus nykyään Nurmeksen seudun työttömät ry:n toimitalo (suunnittelija Toikkasen piirustukset hyväksytyt 1931, sähkötyöt noin vuonna 1950, korjaus 1994 nykyistä käyttöä varten)

Merkitys: kaupunkikuvallinen: kuuluu Nurmesjärven rannan pienimittakaavaiseen rakennuskantaan,

rakennustaiteellisesti edustavana toimii mieleenpainuvana maamerkinä Karjalankadun ja Koulukadun kulmassa rakennushistoriallinen: vuonna 1927 valmistunut rapattu jugend-vaikutteinen rakennus

Museon suojeluesitys: sr1

Suojeltava rakennus. Rakennustaiteellisesti arvokas tai kaupunkikuvan säilymisen kannalta tärkeä rakennus.

Rakennusta ei saa purkaa ilman pakottavaa syytä. Rakennuksessa suoritettavien korjaus- ja muutostöiden tulee olla sellaisia, että rakennuksen rakennustaiteellisesti arvokas tai kaupunkikuvan kannalta merkittävä luonne säilyy. Mikäli tämän pyrkimyksen vastaisesti on rakennuksessa aikaisemmin suoritettu rakennustoimenpiteitä, on rakennus korjaus- ja muutostöiden yhteydessä pyrittävä korjaamaan joko entistään taikka muulla rakennukseen ja ympäristöön soveltuvalla tavalla.

Suojelutavoitteet ja säilyttämisedellytykset:

Rakennukset julkisivujen yksityiskohdat, rakennusosat ja -materiaalit ovat säilyneet alkuperäisinä lukuun ottamatta kuistia, joka on rakennettu uudelleen vuonna 1994. Rakennus rapattiin uudelleen hautakalkilla vuoden 1994 kunnostustöiden aikana.

Hyväkuntoisen puurunkoisen rakennuksen julkisivut ovat kärsivät keväällä sulamisvesistä, kun vesi valui sadevedenkerääjistä pitkin seinää.

Vuoden 1982 asemakaavan ajanmukaisuus:

Rakennus sijaitsee asuinpientalojen korttelialueella AP, jolla tehokkuusluku $e=0,3$. 1608 m² :n tontille on mahdollista rakentaa 482,4 m² kerrosalaneliömetriä. Vuoden 1978 inventoinnin mukaan rakennuksessa oli asuinkäytössä 270 m². Asemakaavassa on tontille osoitettu kaksi rakennuspaikkaa, joista toinen seuraavasti tiukasti nykyisen rakennuksen rajoja ja toinen kaksikerroksiselle enintään 480 kerrosalaneliömetrin rakennukselle. Asemakaava ei suoranaisesti houkuttele purkamaan olemassa olevaa rakennusta, mikäli tämä pidetään hyvässä kunnossa.

Ehdotuksia tulevaa kaavoitusta varten:

Rakennus tulisi merkitä suojelukohteeksi oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa.

Julkisivun matalaa reliefiä

Kellarin ikkuna

Ikkuna

Kaakon puolisen julkisivun vesivaurioita

Uusi kuisti

157/1 KIRKKOKATU 18 sr-1

157/2 KAARLONKATU 5 sr-1

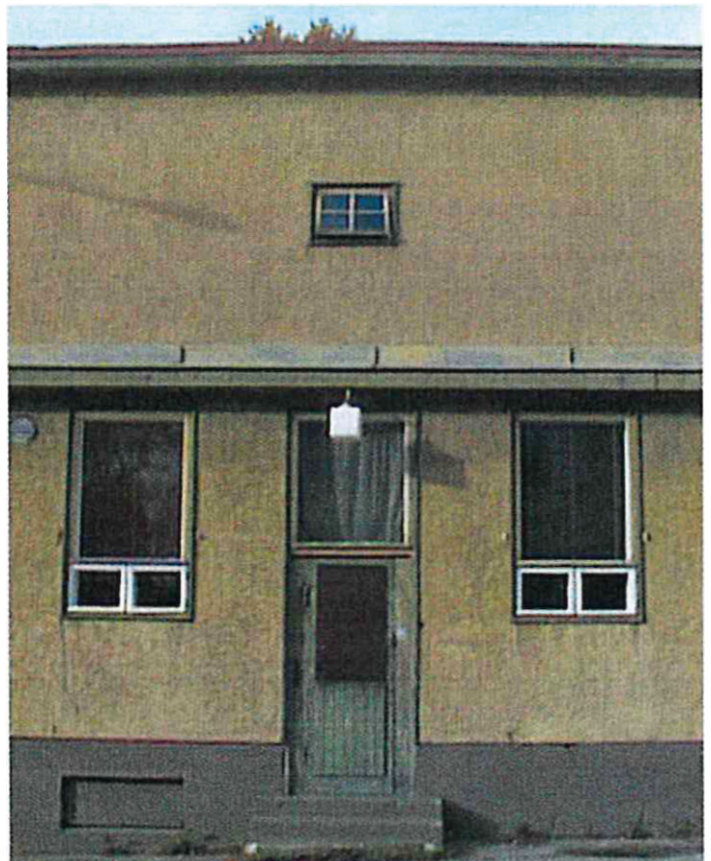
Kohde: Kaarlontkatu 5, asuinliikerakennus (1893, arkkitehtitoimisto Palmqvistin piirustukset 1937) ja hirsinen piharakennus (1900-luvun alussa, osa vuonna 1941)

Merkitys: kaupunkikuvallinen: päärakennus kuuluu Kaarlontkadun liikerakennusten joukkoon
-rakennushistoriallinen: päärakennus 1930-luvun modernismin edustaja; piharakennus on peräisin 1900-luvun alusta

Suojeluesitys: Molemmat rakennukset sr 2
Historiallinen ja kaupunkikuvaan sopeutuva rakennus. Rakennuksen säilyminen on suotavaa, mutta sen korvaaminen ympäristöön sopeutuvalla uudisrakennuksella on mahdollista. Korjaus- ja muutostöiden sekä käyttötarkoituksen muutosten tulee olla rakennukseen ja ympäristöön soveltuvia. Milloin rakennuksessa on aikaisemmin suoritettu rakennustoimenpiteitä tämän pyrkimyksen vastaisesti on rakennus korjaus- ja muutostöiden yhteydessä pyrittävä korjaamaan entistään taikka muulla rakennukseen ja ympäristöön soveltuvalla tavalla.

Suojelutavoitteet ja säilyttämisedellytykset:
Rakennusten julkisivujen rakennusosat ja materiaalit ovat pääosin säilyneet.

Vuoden 1982 asemakaavan ajanmukaisuus:
Rakennukset ovat asuinliikerakennusten korttelialueella AL, jolla tehokkuusluku $e=0,6$, mikä 2999,1 m² :n tontilla merkitsee 1799,5 m² :n rakennusoikeutta. Vuonna 1978 päärakennuksessa asuinkäytössä oli

Kaarlontkatu 5 katujulkisivun rakenteita

Kaarlonkatu 5 lounaispäätty

Ullakon ikkuna

Kaarlonkatu 10 pihanpuolen julkisivu

190 työtilana 160 m² ja varastoina 680 m². Nykyisen rakennuksen kohdalla on merkitty rakennuspaikka II l-kerroksiselle rakennukselle, jonka kerrosneliömetreistä enintään 60 % saa käyttää liike- ja toimistotiloina. Tontille on merkitty kaksi rakennuspaikkaa yksikerroksisille rakennuksille, joista toinen korvaisi piharakennuksen. Toiselle rakennuspaikalle mahtuu

enintään 400 neliometriä. Vuoden 1982 asemakaava ei tue olemassa olevien rakennusten säilymistä.

Ehdotuksia tulevaa kaavoitusta varten:
Rakennukset tulisi suojella oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa: päärakennus sr1, talousrakennus sr2.

158/2 KAARLONKATU 11 sr-1

Kohde: Kaarlonkatu 11, asuinrakennus (Mieritzin piirustukset hyväksytty 1896)

Merkitys: kaupunkikuvallinen: muodostaa Kaarlonkatu 11 kanssa lyhyen pätkän perinteistä katukuvaa; suuri osa pihapiiriä on arvokas
-rakennushistoriallinen: 1 800-luvun lopussa valmistunut talo on säilynyt lähes alkuperäisenä

Museon suojeluesitys: Pihapiiri sr1

sr1 Suojeltava rakennus. Rakennustaiteellisesti arvokas tai kaupunkikuvan säilymisen kannalta tärkeä rakennus. Rakennusta ei saa purkaa ilman pakottavaa syytä. Rakennuksessa suoritettavien korjaus- ja muutostöiden tulee olla sellaisia, että rakennuksen rakennustaiteellisesti arvokas tai kaupunkikuvan kannalta merkittävä luonne säilyy. Mikäli tämän pyrkimyksen vastaisesti on rakennuksessa aikaisemmin suoritettu rakennustoimenpiteitä, on rakennus korjaus- ja muutostöiden yhteydessä pyrittävä korjaamaan joko entistään taikka muulla rakennukseen ja ympäristöön soveltuvalla tavalla.

Suojelutavoitteet ja säilyttämisedellytykset:

Vuoden 1978 inventointikortin mukaan rakennuksen ovi on muutettu vuonna 1918. Muutostöitä on tehty myös vuonna 1939. Rakennukseen on rakennettu myös lisäkuisti sisä-wc:tä varten.

Liiketilan oviaukkoja näyteikkuna on taitavasti täytetty

Rakennus on hyväkuntoinen. Rakennukseen on 1990-luvulla asennettu öljylämmitys. Piharakennusta ei kannattane suojella kaikilta osiltaan.

Täydennysrakentaminen tälle tontille on visainen tehtävä. Uudisrakennus voi pilata ainutlaatuisen pihamiljöön.

Etualalla vuonna 1939 lisätty kuisti

Vuonna 1939 laajennettu alkuperäinen kuisti

Kivijalan rappauksessa halkeama

Sadeveden poisjohdattaminen on kunnossa

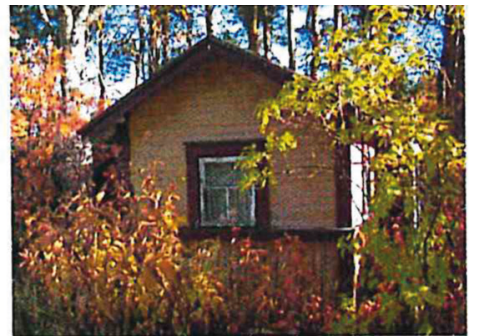
Palotoria reunustava moniosainen piharakennus pihalta

ja palotorilta päin

Piharakennuksen rappauksen alta paljastuu lautaseinä

Pihapiiriin kuuluva leikkimökki

Piha-alue lounaasta.

Nurmeshovi ja Kaarlonkatu 11 kaakosta.

Vuoden 1985 asemakaavan ajanmukaisuus:

Rakennukset sijaitsevat asuin-, liike- ja toimistorakennusten korttelialueella AL, jolla tehokkuusluku $e=0,6$. 2999,1 m² :n tontille saa rakentaa 1799 kerrosalaneliometriä. Vuoden 1978 inventoinnin mukaan 140 m² oli asuntokäytössä, 30 m² työtilana ja n. 170 m² varastotilana. Tontille on osoitettu rakennuspaikat kahdelle III-kerroksiselle rakennukselle Kaarlonkadun varteen, joista toinen on nykyisen asuinrakennuksen kohdalla, sekä lisäksi rakennuspaikka yksikerroksiselle rakennukselle palotorin reunalle nykyisen piharakennuksen kohdalle. Asemakaava ei tue rakennusten säilymistä.

Ehdotuksia tulevaa kaavoitusta varten:

Oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa rakennukset tulisi määrittellä suojelukohteiksi ja osa pihaa suojelualueeksi. Keskustan osayleiskaavassa ainakin osa pihaa tuli

osoittaa merkinnöin kaupunkikuvallisesti arvokkaaksi alueeksi, sekä päärakennus ja ainakin osa piharakennuksesta tulisi määrittellä suojelukohteeksi. Ainakin osa pihaa tulisi säilyttää merkinnällä SR rakennuslainsäädännön nojalla suojeltavana alueena. Aurinkoportin länsipuolelle jää noin 22 metrin levyinen kaista, jolle voisi rakentaa runkosyvyydeltään, korkeudeltaan, kattokaltevuudeltaan ja materiaaleiltaan päärakennusta myötäilevän uudisrakennuksen niin Kaarlonkadun varteen kuin palotorin reunaanakin.

Rakennusten detaljisuunnittelun täytyy olla modernia, mutta huolellista: onhan vieressä yksityiskohdiltaan hyvin korkeatasoinen rakennus. Tällöin Kaarlonkadun varrella olevat komea koivu ja koristeomenapuu joudutaan kaatamaan.

158/3 KIRKKOKATU 21 (Kaarlonkatu 9) sr-1

Kohde: Kaarlonkatu 9, hotelli- ja ravintolarakennus "Nurmesohvi" (arkkitehti Eino Pitkäsen suunnitelmat, rakennuslupa 1939)

Merkitys: kaupunkikuvallinen: luo Kirkkokadun 1900-luvun puolivälin modernia katukuvaa -rakennushistoriallinen: 1930-luvun funktionalismin edustaja

Suojeluesitys: sr1

Suojelutavoitteet ja säilymisedellytykset: sr1 Suojeltava rakennus. Rakennustaiteellisesti arvokas tai kaupunkikuvan säilymisen kannalta tärkeä rakennus. Rakennusta ei saa purkaa ilman pakottavaa syytä. Rakennuksessa suoritettavien korjaus- ja muutostöiden tulee olla sellaisia, että rakennuksen rakennustaiteellisesti arvokas tai kaupunkikuvan kannalta merkittävä luonne säilyy. Mikäli tämän pyrkimyksen vastaisesti on rakennuksessa aikaisemmin suoritettu rakennustoimenpiteitä, on rakennus korjaus- ja muutostöiden yhteydessä pyrittävä korjaamaan joko entistään taikka muulla rakennukseen ja ympäristöön soveltuvalla tavalla.

Vuoden 1978 inventointikortin mukaan rakennuksen julkisivuja on muutettu vuosina 1943 ja 1945. Katto on uusittu vuonna 1964, ravintolatiloja vuonna 1978. Vuonna 1975 alkuperäinen ajoramppi kellariin on poistettu sekä konttorin ja liikerakennuksen väliin on rakennettu

tavarahissisiiveke. Hotelliosan ensimmäisen kerroksen näyteikkunoiden puupuitteet ja vanhat ovet on vaihdettu peittomaalattuihin alumiiniprofiilipuitteisiin ja -oviin vuoden 1978 jälkeen. Toisen ja kolmannen kerroksen ikkunoista osa on uusittu. Konttoriosan ikkunat ovat uusia puuikkunoita. Ensimmäisen kerroksen puhtaaksi-muurattu tiilipinta on peitetty klinkkerilaatoilla vuoden 1978 jälkeen. Muutokset ovat tehneet julkisivusta alkuperäistä karkeamman.

Vuoden 1985 asemakaavan ajanmukaisuus:

Rakennus sijaitsee asuin-, liike- ja toimistorakennusten korttelialueella AL, jolla tehokkuusluku $e=0,8$, mikä oikeuttaa rakentamaan 2716,8 m²:n tontille 2173,4 m² kerrosalaneliömetriä. Vuoden 1978 inventoinnin mukaan rakennuksessa oli hotellihuoneina noin 500 m², liiketilaa 1000 m² ja varastotiloja n. 500 m². Tontille on rakennettu vuoden 1978 jälkeen ilmeisesti poikkeusluvalla ALKO OY:n noin 400 m²:n myymälä. Asemakaavassa rakennuspaikka myötäilee Nurmesohvin rakennusta ja sallii sen laajentamisen. Asemakaava ei houkuttele purkamaan rakennusta.

Ehdotuksia tulevaa kaavoitusta varten:

ALKO:n rakennus tulisi purkaa tulevaisuudessa, eikä sen olemassaoloa tulisi kaavalla vahvistaa. Nurmesohvi tulisi suojella merkinnällä Sri, sillä se edustaa rautakaupparakentamisen aatelia osin muuttuneessakin muodossa.

Tavarahissisiiveke vuonna 2022

160/1 KOULUKATU 7 sr-2

Kohde: Koulukatu 7, pientalo (Oy Rakennustalouden suunnitelmat vuodelta 1928, piirustukset vahvistettu 1930, rakennettu miltei kokonaan uudestaan talvisodan pommitusten jälkeen, lämmitysmuoto uusittu vuoden 1950 paikkeilla, vuonna 1954 veranta muutettu lämmitettäväksi tilaksi, ja yläkerta asuttavaksi)

Merkitys: kaupunkikuvallinen: sopii rannan läheisyyteen

Museon suojeluesitys: sr3

Historiallinen tai kaupunkikuvaan sopeutuva rakennus. Rakennuksen säilyminen suotavaa. Rakennuksessa saadaan suorittaa korjaus- ja muutostöitä myös istutettavasta alueen osasta huolimatta. Uudisrakennusta ei saa rakentaa samalle paikalle, vaan se on sijoitettava kaavassa osoitetulle rakennusalalle.

Suojelutavoitteet ja säilymisedellytykset:

Rakennuksen julkisivumateriaalit on uusittu vuoden 1978 jälkeen. Lopputulos on karkeahko. Rakennus syyskuussa 1978 Rakennus on muuttunut kovaksi uusittujen pintojensa vuoksi. Piha on avara ja kaunis. Saukkosen vuonna 1938 piirtämä aittarakennus koristaa pihapiiriä ja tulisi säilyttää siinä missä päära-

nuskin.

Vuoden 1985 asemakaavan ajanmukaisuus:

Rakennukset sijaitsevat pienasuintalojen korttelialueella AP-1, jolla tehokkuusluku $e=0,3$. 2794,2 m²:n tontille on mahdollista rakentaa 838,3 kerrosalaneliometriä. Vuoden 1978 inventoinnin mukaan päärakennuksessa oli asuinkäytössä noin 180 m², varastona noin 80 m². Tontille on osoitettu kaksi rakennuspaikkaa: toinen osittain päärakennuksen kohdalla, toinen rannan suuntaisesti aittarakennuksen kohdalla. Molempien kerroslukua on 1 2/3. Asemakaava ei tue rakennusten säilymistä.

Ehdotuksia tulevaa kaavoitusta varten:

Oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa rantakorttelit tulisi varjella alueena, jolla ympäristö säilytetään /s. Päärakennuksen nimeäminen suojelukohteeksi on ongelmallista pelkän kokonaishahmon ansiosta, sillä 1990-luvulla suoritetun korjauksen jälkeen se ei enää kerro 1940-luvun omakotirakentamisesta. Uudisrakentamisesta alueella tulee antaa erilliset rakentamistapaohjeet. Rakennusoikeutta on syytä vähentää huomattavasti. Uudisrakennusten runkosyvyyden tulisi olla lähellä olemassa olevan rakennuksen leveyttä.

Pihapiiri etelästä

Kaivo

Aitta lännestä

Aitta pohjoisesta

Uusi ikkuna ja vuorilaudat

162/1 KIRKKOKATU 20 (Kaarlonkatu 6) sr-1

Kohde: Kaarlonkatu 6, asuin- ja liikerakennus (arkkitehti Jalmari Peltosen suunnitelmat, rakennuslupa 1946)

Merkitys: kaupunkikuvallinen: yksi edustavimmista Kirkkokadun II(-kerroksisista liikerakennuksista -rakennushistoriallinen: teräsrapattu, valmistunut vuonna 1946

Museon suojeluesitys:

sr2 Historiallinen ja kaupunkikuvaan sopeutuva rakennus. Rakennuksen säilyminen on suotavaa, mutta sen korvaaminen ympäristöön sopeutuvalla uudisrakennuksella on mahdollista. Korjaus- ja muutostöiden sekä käyttötarkoituksen muutosten tulee olla rakennukseen ja ympäristöön soveltuvia. Milloin rakennuksessa on aikaisemmin suoritettu rakennustoimenpiteitä tämän pyrkimyksen vastaisesti on rakennus korjaus- ja muutostöiden yhteydessä pyrittävä korjaamaan entistään taikka muulla rakennukseen ja ympäristöön soveltuvalla tavalla.

Suojelutavoitteet ja säilymisedellytykset:

Rakennus on edelleen alkuperäisessä käytössä ja pääl-

täpäin erinomaisessa kunnossa. Katujulkisivujen teräsrapaus on nykyään erittäin kallis ja kaikesti harvinaistuva julkisivun käsittelytapa. Rakennuksen ikkunat ja ovet on vaihdettu vuoden 1978 jälkeen. Alkuperäiset rakennusmateriaalit tulisi myös säilyttää.

Vuoden 1982 asemakaavan ajanmukaisuus:

Rakennus sijaitsee asuin-, liike- ja toimistorakennusten korttelialueella AL, jolla tehokkuusluku $e=0,8$, mikä oikeuttaa rakentamaan $2716,8 \text{ m}^2$:n tontille $2173,4$ kerrosalaneliometriä. Vuoden 1978 inventoinnin mukaan asuinkäytössä oli $n.680 \text{ m}^2$ ja liikekäytössä 340 m^2 , ullakolla ja kellarissa oli 640 m^2 varastotilaa. Kaavassa oli merkitty nykyisen rakennuksen mukainen rakennuspaikka ja toinen rakennuspaikka Kirkkokadun varteen uudelle III-kerroksiselle asuinliikerakennukselle, johon mahtuu enintään 1260 kerrosalaneliometriä. Lisäksi tontilla on rakennuspaikka autotallille. Asemakaava ei houkuttele purkamaan hyväkuntoista rakennusta.

Ehdotuksia tulevaa kaavoitusta varten:

Kohde on hyvä suojella merkinnällä sr2 julkisivumateriaalien alkuperäisyyden säilyttämiseksi.

162/2 KAARLONKATU 4a sr-1 ja sr-2

Kohde: Kaarlontkatu 4A, asuinliikerakennus (piirustukset hyväksytyt 1881, muutostyöt 1955 II-kerros ja kellari, 1965 ovi muutettu) ja hirsinen talusrakennus (1900)

Merkitys: kaupunkikuvallinen: päärakennus muodostaa yhdessä Kinon talon kanssa tärkeän osan Kaarlontkadun ilmeestä; talusrakennus rajaa Kauppaksan palotoria

rakennushistoriallinen: päärakennus peräisin vuodelta 1881, nykyinen asu vuodelta 1955; talusrakennus edustaa kauppalan 1900-luvun alun näyttävää hirsirakentamista

Suojeluesitys: Molemmat rakennukset sr2 Historiallinen ja kaupunkikuvaan sopeutuva rakennus. Rakennuksen säilyminen on suotavaa, mutta sen korvaaminen ympäristöön sopeutuvalla uudisrakennuksella on mahdollista. Korjaus- ja muutostöiden sekä käyttötarkoituksen muutosten tulee olla rakennukseen ja ympäristöön soveltuvia. Milloin rakennuksessa on aikaisemmin suoritettu rakennustoimenpiteitä tämän pyrkimyksen vastaisesti on rakennus korjaus- ja muutostöiden yhteydessä

pyrittävä korjaamaan entistään taikka muulla rakennukseen ja ympäristöön soveltuvalla tavalla.

Suojelutavoitteet ja säilyttämisedellytykset:

Molemmat rakennukset ovat hyväkuntoisia. Päärakennuksen toisessa kerroksessa asuu vain kaksi Mikkosen sisarta, jotka yrittävät myydä kiinteistöään.

Vuoden 1985 asemakaavan ajanmukaisuus:

Asemakaavassa nykyisten rakennusten kohdalle on merkitty niitä laajemmat rakennusalat. Päärakennuksen tilalle voi rakentaa III-kerroksisen asuinliikerakennuksen, jossa 60 % kerrosneliömetreistä voidaan käyttää Nike- ja toimistotiloja varten. Tällä asuin- ja liikerakennusten korttelialueella tehokkuusluku $e=0,6$, mikä oikeuttaa rakentamaan 1499,6 m² :n tontille 900 kerrosalaneliometriä. Vuonna 1978 asuinkäytössä oli 116 m² , liiketilana 116 m² ja varastona 60 m² . Nykyinen asemakaava ei tue rakennusten säilymistä.

Ehdotuksia tulevaa kaavoitusta varten:

Rakennukset tulisi merkitä suojelukohteiksi oikeusvaikeudessa yleiskaavassa. Rakennusoikeus tulisi merkitä nykyisten rakennusten neliömäärän mukaan.

162/3 KAARLONKATU 4 sr-1

Kohde: Kaarlontkatu 4, entinen elokuvateatteri Kinon rakennus (rakennuslupa 1940)

Merkitys: kaupunkikuvallinen: on osa Kaarlontkadun pienimittakaavaista, viime vuosisadan puolivälissä rakennettua miljöötä
rakennushistoriallinen: kuuluu olennaisena osana Nurmeksen 1900-luvun moderniin rakennuskantaan

Suojeluesitys: sr2

Historiallinen ja kaupunkikuvaan sopeutuva rakennus. Rakennuksen säilyminen on suotavaa, mutta sen korvaaminen ympäristöön sopeutuvalla uudisrakennuk-

sella on mahdollista. Korjaus- ja muutostöiden sekä käyttötarkoituksen muutosten tulee olla rakennukseen ja ympäristöön soveltuvia. Milloin rakennuksessa on aikaisemmin suoritettu rakennustoimenpiteitä tämän pyrkimyksen vastaisesti on rakennus korjaus- ja muutostöiden yhteydessä pyrittävä korjaamaan entistään taikka muulla rakennukseen ja ympäristöön soveltuvalla tavalla.

Suojelutavoitteet ja edellytykset:

Rakennus on pääosin säilyttänyt alkuperäiset julkisivun rakennusosat ja materiaalit. Tiilikatto on uusittu vuonna 1990 ja rakennus on maalattu ulkopuolelta

vuonna 1997. Putkisto- ja lämmitysjärjestelmä on uusittu vuonna 1985 ja lounaispään asunnon sisätilat on korjattu vuonna 1995. Rakennuksen lounaispää oli vuoden 2000 syyskuussa myytävänä. (Tiedot: PSV KIINTEISTÖMAAILMA, Kiinteistöesite)
Rakennuksen alkuperäiset rakennusosat tulisi säilyttää.

Vuoden 1985 asemakaavan ajanmukaisuus:

Rakennus sijaitsee asuin-, toimisto- ja liikerakennusten korttelialueella, missä tehokkuusluku $e=0,8$. Tontin pinta-ala on 1499,6 m², mikä oikeuttaa rakentamaan 1199,7 kerrosalaneliometriä. Vuonna 1978 asuinkäytössä oli 150 m², liikekäytössä 500 m² ja kellarivarasto- na 500 m². Rakennuspaikalle, joka myötäili olemassa

olevaa rakennusta, on asemakaavan mukaan mahdollista rakentaa III-kerroksinen rakennus. Lisäksi pihan perälle on merkitty rakennuspaikka I-kerroksiselle rakennukselle, johon mahtuu enintään 240 kerrosalaneliometriä. Rakennusoikeutta tontilla tulisi vähentää reilusti suojelutavoitteiden saavuttamiseksi. Samoin kerrosluku tulisi pudottaa kahteen.

Ehdotuksia kaavoitusta varten:

Rakennus olisi suojeltava oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa. Asemakaavassa rakennusala ja rakennusoikeus olisi merkittävä olemassa olevan rakennuksen mukaan. Lisäoikeutta voisi sijoittaa palotoriin rajautuvaan kapearunkoiseen, ehkä puolitoistakerroksiseen rakennukseen.

163/1 KAARLONKATU 12 sr-1

Kohde: Kaarlonkatu 12, asuinrakennus (piirustukset hyväksytyt 1893, laajennuspiirustukset 1898, O. Rompasen/ Juho Karpin muutossuunnitelmat 1966) kaupunkikuvallinen: muistuttaa Kaarlonkadun kadonneesta katukuvasta yhdessä Kaarlonkatu 11 kanssa rakennushistoriallinen: 1

Museon suojeluesitys: sr1

sr1 Suojeltava rakennus. Rakennustaiteellisesti arvokas tai kaupunkikuvan säilymisen kannalta tärkeä

rakennus. Rakennusta ei saa purkaa ilman pakottavaa syytä. Rakennuksessa suoritettavien korjaus- ja muutostöiden tulee olla sellaisia, että rakennuksen rakennustaiteellisesti arvokas tai kaupunkikuvan kannalta merkittävä luonne säilyy. Mikäli tämän pyrkimyksen vastaisesti on rakennuksessa aikaisemmin suoritettu rakennustoimenpiteitä, on rakennus korjaus- ja muutostöiden yhteydessä pyrittävä korjaamaan joko entistään taikka muulla rakennukseen ja ympäristöön soveltuvalla tavalla.

Suojelutavoitteet ja säilyttämisedellytykset:

Rakennus on säilynyt hyvin ja siinä on paljon mielenkiintoisia detaljeja. Päälle päin se vaikuttaa hyväkuntoiselta ja hyvin hoidetulta. Seinien alaosissa maali on lohkeillut tavalla, joka kielii liian tiivispintaisesta maalipinnasta. Rakennuksen julkisivujen nykyiset rakennusosat ja materiaalit tulisi säilyttää. Ulkomaali ei saisi muodostaa liian tiivistä pintakalvoa.

Vuoden 1985 asemakaavan ajanmukaisuus:

Rakennus sijaitsee asuinkerrostalojen korttelialueella AK, jossa tehokkuusluku $e=0,6$. Tälle 1358,4 m²:n tontille on mahdollista rakentaa 815 kerrosalaneliometriä. Vuoden 1978 inventoinnin mukaan rakennuksessa asutokäytössä oli noin 155 m² ja ullakkovarastona noin 155 m². Tontille oli osoitettu kaksi rakennuspaikkaa: toinen nykyisen rakennuksen kohdalle kaksi- ja toinen Nurmeksenkadun varteen kolmikerroksiselle kerrostalolle. Asemakaava ei tue rakennuksen säilymistä.

Ehdotuksia tulevaa kaavoitusta varten:

Oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa rakennus tulisi varjella suojelukohteena. Keskustan osayleiskaavassa koko piha-alue tulisi merkitä suojeltavaksi alueeksi SR ja rakennus suojelukohteeksi.

Sadevedenkerääjän pitsimäistä koristelua

Osa kerääjistä on rikkoutunut

Vuorilaudoituksen detaljeja

Koillispäätty

163/2 NURMEKSENKATU 20a sr-1

165/1 KOULUKATU 11 sr-1

Kohde: Koulukatu 1 1 asuinpienalo (rakennettu haastattelutietojen mukaan vuonna 1948, vuonna 1960 kaksi sisä-wc:tä ja sisäpinnat)

Merkitys: kaupunkikuvallinen: omakotitalo sopii rannan läheisyyteen

Museon suojeluesitys: sr3

Historiallinen tai kaupunkikuvaan sopeutuva rakennus. Rakennuksen säilyminen suotavaa. Rakennuksessa saadaan suorittaa korjaus- ja muutostöitä myös istutettavasta alueen osasta huolimatta. Uudisrakennusta ei saa rakentaa samalle paikalle, vaan se on sijoitettava kaavassa osoitetulle rakennusalueelle.

Suojelutavoitteet ja säilyttämisedellytykset:

Rakennuksen ulkoseinähirsien päälle on lisätty lämpöeriste vuoden 1978 jälkeen ja ikkunat ovat jääneet ikävästi kuoppaan. Kuisti lienee myös uusi.

Tämän talon kohdalla voidaan suositella ainoastaan kokonaishahmon säilyttämisestä. Suojelukohteeksi sitä tuskin voi määrittellä.

Vuoden 1982 ajanmukaisuus:

Rakennus sijaitsee pienasuintalojen korttelialueella, jolla tehokkuusluku $e=0.3$. 1321,9 m²:n tontille on mahdollista rakentaa 397 kerrosalaneliometriä. Vuonna 1978 tehdyn inventoinnin mukaan rakennuksessa oli asuinkäytössä noin 230 m², varastotiloina vintillä ja kellarissa 60 m². Asemakaavassa tontille on osoitettu rakennuspaikka olemassa olevan rakennuksen kohdalle tätä kuitenkin paljon pitempänä. Kerrosluku on I 2/a. Asemakaava ei tue olemassa olevan rakennuksen ja isojen pihakoivujen säilymistä.

Ehdotuksia tulevaa kaavoitusta varten:

Kortteli 166 tulisi määrittellä oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa alueeksi, jossa ympäristö säilytetään, ja sille tulisi laatia rakennuskannan yhtenäisyyden turvaavat rakentamistapaohjeet.

Rakennuksessa on vielä tiilikatto

Lisäeriste on paisuttanut seiiniä

Koulukatu 11 pohjoisesta

Kuisti ja ovet uudet

165/2 KOULUKATU 13 sr-1

Kohde: Koulukatu 13, asuinpienitalo (rakennettu vuosina 1947-48, yläkertaa korjattu 1978)

Merkitys: kaupunkikuvallinen: omakotitalo sopii rannan läheisyyteen

Museon suojeluesitys: sr3

Historiallinen tai kaupunkikuvaan sopeutuva rakennus. Rakennuksen säilyminen suotavaa. Rakennuksessa saadaan suorittaa korjaus- ja muutostöitä myös istutettavasta alueen osasta huolimatta. Uudisrakennusta ei saa rakentaa samalle paikalle, vaan se on sijoitettava kaavassa osoitetulle rakennusalueelle.

Suojelutavoitteet ja säilyttämisedellytykset:

Rakennus on yleisilmeeltään hyvin hoidettu, mutta sen julkisivuissa ei ole mitään muuta alkuperäistä kuin mittasuhteet ja ikkunoiden ja ovien paikat. Nykyinen omistaja Vappu Pyykönen muisteli, että katto uusittiin 11 vuotta sitten (1989?), vuori kolme vuotta sitten (1997?), ikkunat vuonna 1981. Sisällä vanha piippu oli purettu kokonaan pois ja korvattu uudella. Yksi kantava väliseinä oli purettu ja korvattu teräspalkilla. Rakennuksessa ei ole mitään muuta suojeltavaa kuin kokonaishahmo, joka tukee pienimittakaavaista rantamiljöötä.

Vuoden 1985 asemakaavan ajanmukaisuus:

Rakennus sijaitsee pienasuuntojen korttelialueella AP-1, jolla tehokkuusluku $e=0,3$. 1321,9 m²:n tontille on mahdollista rakentaa 397 kerrosalaneliometriä. Vuon-

Piharakennus kaakosta

na 1978 tehdyn inventoinnin mukaan rakennuksessa oli asuinkäytössä noin 90 m², varastotiloina vintillä ja kellarissa 30 m². Asemakaavassa tontille on osoitettu rakennuspaikka olemassa olevan rakennuksen kohdalle tätä kuitenkin pitempänä. Kerrosluku on 1 2/3. Asemakaava ei tue olemassa olevan rakennuksen ja isojen pihakoivujen säilymistä.

Ehdotuksia tulevaa kaavoitusta varten:

Kortteli 166 tulisi määritellä oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa alueeksi, jossa ympäristö säilytetään, ja sille tulisi laatia rakennuskannan yhtenäisyyden turvaavat rakentamistapaohjeet.

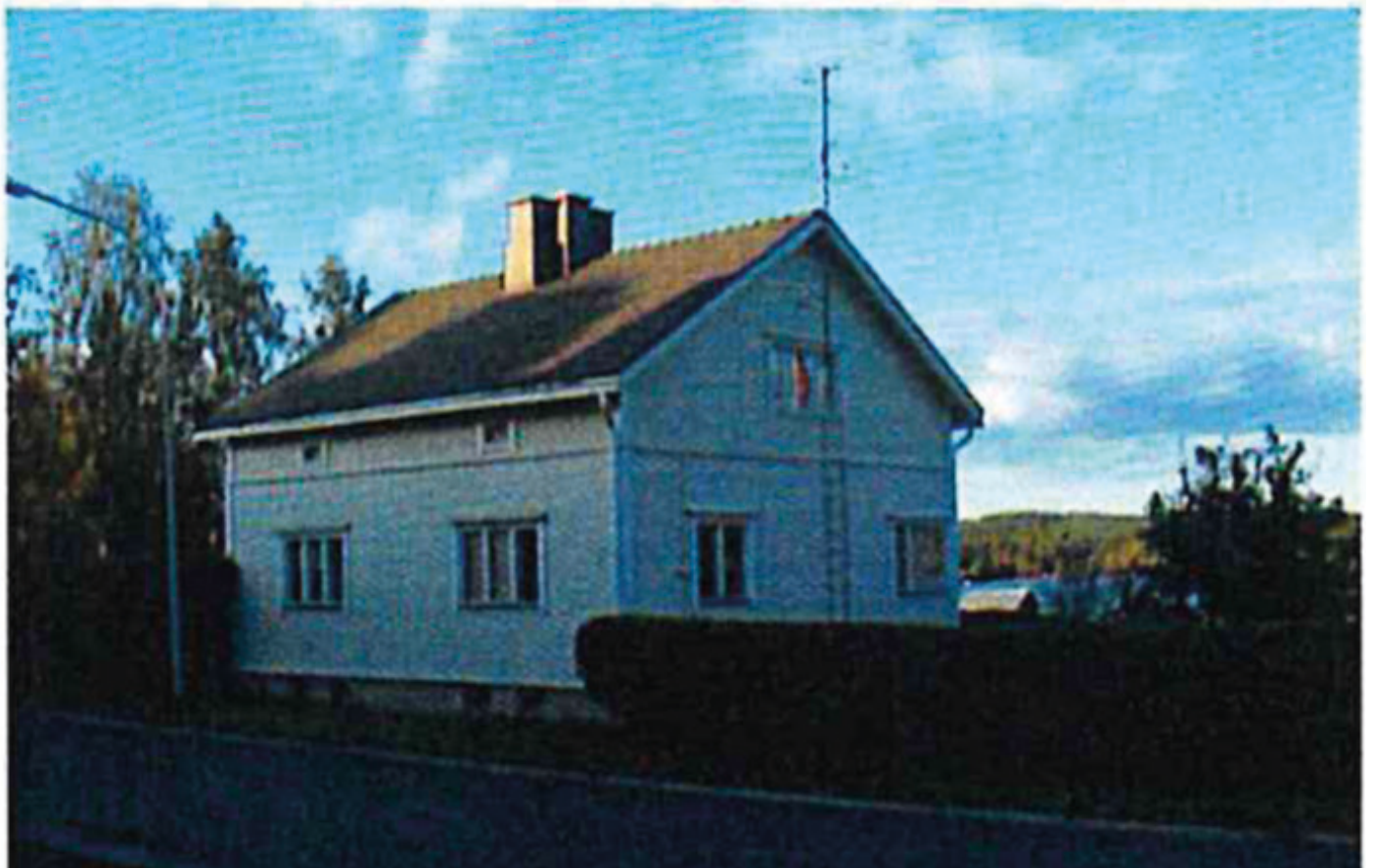

Koulukatu 13 idästä

Koulukatu 13 koillisesta

165/3 KOULUKATU 15 sr-1

Kohde: Koulukatu 15, asuinpienitalo (rakennettu vuonna 1948, muutostöiden rakennuslupa 1960, ulkomaalaus 1978)

Merkitys: kaupunkikuvallinen: omakotitalo sopii rannan läheisyyteen

Museon suojeluesitys: sr3

Historiallinen tai kaupunkikuvaan sopeutuva rakennus. Rakennuksen säilyminen suotavaa. Rakennuksessa saadaan suorittaa korjaus- ja muutostöitä myös istutettavasta alueen osasta huolimatta. Uudisrakennusta

ei saa rakentaa samalle paikalle, vaan se on sijoitettava kaavassa osoitetulle rakennusalueelle.

Suojelutavoitteet ja säilyttämisedellytykset:

Hirsirunkoinen rakennus on päällisin puolin tarkasteltuna hyväkuntoinen. Sen vanha ulkovauri, tiilikate ja ikkunat ovat säilyneet. Tontin kadunpuoleisessa reunassa on autotalli, joka on tärkeä osa katumiljöötä.

Vuoden 1985 asemakaavan ajanmukaisuus:

Rakennus sijaitsee pienasuintalojen korttelialueella AP-1, jolla tehokkuusluku $e=0.3$. 1321,9 m² :n tontille on mahdollista rakentaa 397 kerrosalaneliömetriä.

Koulukatu 15 luoteesta

Julkisivun matalaa reliefiä

Vuonna 1978 tehdyn inventoinnin mukaan rakennuksessa oli asuinkäytössä noin 150 m², varastotiloina kellarissa 60 m². Asemakaavassa tontille on osoitettu rakennuspaikka olemassa olevan rakennuksen kohdalle tätä kuitenkin pitempänä. Kerrosluku on 1 2/3. Asemakaava ei tule olemassa olevan rakennuksen

säilymistä.

Ehdotuksia tulevaa kaavoitusta varten:

Rakennus tulisi merkitä oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa suojelukohteeksi kaupunkikuvallisen ja rakennushistoriallisen merkityksensä vuoksi.

Luoteispäädyn portaat ovat kallellaan

Autotalli

166/1 KOULUKATU 9 sr-1

Kohde: Koulukatu 9, pienasuintalo (rakennuslupa vuonna 1959, rakennettu 1962)

Merkitys: kaupunkikuvallinen: omakotitalo sopii rannan läheisyyteen

Museon suojeluesitys: sr3

Historiallinen tai kaupunkikuvaan sopeutuva rakennus. Rakennuksen säilyminen suotavaa. Rakennuksessa saadaan suorittaa korjaus- ja muutostöitä myös istutettavasta alueen osasta huolimatta. Uudisrakennusta ei saa rakentaa samalle paikalle, vaan se on sijoitettava kaavassa osoitetulle rakennusalueelle.

Suojelutavoitteet ja säilyttämisedellytykset:

Rakennus on hyväkuntoinen ja sen alkuperäiset julkisivujen rakennusosat ovat säilyneet hyvin. Se edustaa hyvin 1950-60-lukujen pientalorakentamista ja voisi olla yksi nuoremman rakennuskannan suojelukohteista Nurmeksessä keskustassa. Alkuperäiset julkisivun rakennusosat ja materiaalit tulisi säilyttää.

Vuoden 1985 asemakaavan ajanmukaisuus:

Rakennus sijaitsee pienasuintalojen korttelialueella, jolla tehokkuusluku $e=0.3$. 1397,1 m²:n tontille on mahdollista rakentaa 419 kerrosalaneliometriä. Vuonna 1978 tehdyn inventoinnin mukaan rakennuksessa oli asuinkäytössä noin 360 m², varastotiloina kellarissa 160 m². Asemakaavassa tontille on osoitettu kaksi rakennuspaikkaa, joista toinen on olemassa olevan

rakennuksen mukainen. Toinen on palokujan rajalla ja sen kerrosluku on I Tälle paikalle voidaan rakentaa enintään 300 kerrosalaneliometriä. Asemakaava ei houkuttele purkamaan olemassa olevaa rakennusta. Suojelumerkinnällä voidaan kiinnittää omistajien huomio talonsa arvoon 1950-60-luvun pientalojen edustajana ja auttaa heitä samaan ympäristökeskuksen tukea tuleviin julkisivun korjauksiin.

Ehdotuksia tulevaa kaavoitusta varten:

Rakennus tulisi merkitä oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa suojelukohteeksi kaupunkikuvallisen ja rakennushistoriallisen merkityksensä vuoksi.

Koulukatu 9 idästä

Koulukadun puoleinen sisäänkäynti

Nurmesjärven puoleinen sisäänkäynti

167/1 KIRKKOKATU 22 sr-2

167/1 KIRKKOKATU 22 sr-2

167/2 RAATHUONEENKATU 23 sr-2

168/2 TORIKATU 7a sr-1

168/3 TORIKATU 7 sr-1

Kohde: Torikatu 7, hirsirunkoinen asuinliikerakennus (Stenbäckin piirustukset hyväksytyt vuonna 1883, vuonna 1959 asuintiloja on muutettu liiketiloiksi, myös vuoden 1978 jälkeen asuintiloja on edelleen muutettu liiketiloiksi) ja hirsinen piharakennus (1891, jatkettu myöhemmin)

Merkitys: kaupunkikuvallinen: päärakennus kaupapatorin viimeinen puinen liikerakennus; piharakennus rajaa Sairashuoneen palotoria
rakennushistoriallinen: päärakennus peräisin vuodelta 1883, piharakennus vuodelta 1891

Museon suojeluesitys: Molemmat rakennukset sr2 sr2 Historiallinen ja kaupunkikuvaan sopeutuva rakennus. Rakennuksen säilyminen on suotavaa, mutta sen korvaaminen ympäristöön sopeutuvalla uudisrakennuksella on mahdollista. Korjaus- ja muutostöiden sekä käyttötarkoituksen muutosten tulee olla rakennukseen ja ympäristöön soveltuvia. Milloin rakennuksessa on aikaisemmin suoritettu rakennustoimenpiteitä tämän pyrkimyksen vastaisesti on rakennus korjaus- ja muutostöiden yhteydessä pyrittävä korjaamaan entistään taikka muulla rakennukseen ja ympäristöön soveltuvalla tavalla.

Suojelutavoitteet ja säilyttämisedellytykset: Päärakennuksen ulkoasu on muuttunut useaan otteeseen. Rakennuksen pohjoispään muuttaminen asunnosta pubiksi on muuttanut sen ilmettä olen-

naisesti. Myymälän ja pubin ovet olivat syksyllä 2000 teräsrunkoisia, samoin keskimäinen näyteikkuna. Uddin myymälä on kuitenkin yksi läntisen kaupunginosan vanhimpia puurakennuksia ja sillä on pitkä kaupankäynnin historia. Alkuperäiset rakennusosat tulisi säilyttää. Korjaustöiden yhteydessä tulisi harkita aukotuksen ennallistamista. Hyvä esimerkki löytyy Uddien omistamasta Kaarlonkatu 11 :sta, jossa iso näyteikkuna on kauniisti muutettu asunnon ikkunaksi.

Rakennuksen kunto on ulkoapäin arvioiden kohtalainen. Näkyviä vaurioita ovat torin puoleisen sokkelin painuminen ja rakennuksen koillispään hienoinen kallistuminen, mikä näkyy myös julkisivulaudoituksen repeämisenä. Hirsirakennus on kallistunut Sairashuoneen palotorille päin. Syyinä paikoittainen alimmaisten

Torikatu 7 syksyllä 1978

Torikatu 7 syyskuussa 2000

Vuoden 1959 laajennusosa

Sokkelin painauma

Rakennuksen koillispääty on vääntynyt

hirsien lahoaminen. Viereisen tontin autotallirakennus lienee syytä purkaa ja maa tasoittaa piharakennuksen koillispuolella.

Vuoden 1985 asemakaavan ajanmukaisuus:

Rakennukset sijaitsevat asuin-, liike- ja toimistorakennusten korttelialueella AL. Tehokkuusluku $e=0,6$ oikeuttaa rakentamaan 1499,6 m²:n tontille 899 kerrosalaneliometriä. Vuoden 1978 inventoinnin mukaan päärakennuksessa oli asuinkäytössä 100 m², liiketiloina 220 m² ja varastona ullakolla ja kellarissa 240 m². Asemakaavassa tontille on merkitty kaksi rakennuspaikkaa: yksi kolmekerroksiselle rakennukselle nykyisen päärakennuksen kohdalle ja toinen kaksikerroksinen Sairashuoneen palotorin rajalle. semakaava ei tue historiallisten rakennusten säilyttämistä.

Laudoitus on revennyt kuvetaitteen kohdalla.

Ehdotuksia tulevaa kaavoitusta varten:

Rakennukset tulisi merkitä oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa suojelukohteeksi kaupunkikuvallisen ja rakennushistoriallisen merkityksensä vuoksi.

Piharakennus lounaasta

Naapuritontin rajalla

Palotorin puoleinen seinä

168/4 KIRKKOKATU 25 (Torikatu 5) sr-1

Kohde: Torikatu 5/ Kirkkokatu 25, tiilirunkoinen liikerakennus (Erkki Huttusen suunnittelema, rakennuslupa vuonna 1933, laajennus - toinen kerros ja siipi- vuonna 1953, 1960 peruskorjaus, muutoksia vuonna 1961, vuonna 1972 Montonen liiketilan muutoksia) ja hirsirunkoinen asuinliikerakennus (rakennuspiirustukset vuodelta 1883, Elis Palanderin suunnittelema laajennus vuonna 1912, maalattu syksyllä 1978)

Merkitys: kaupunkikuvallinen: entinen SOK:n liikerakennus kuuluu kauppatorin miljööseen, puurakenteinen asuinliikerakennus pehmentää Kirkkokadun katukuvaa rakennushistoriallinen: liikerakennus osa

Museon suojeluesitys: Molemmat sr2

sr2 Historiallinen ja kaupunkikuvaan sopeutuva rakennus. Rakennuksen säilyminen on suotavaa, mutta sen korvaaminen ympäristöön sopeutuvalla uudisrakennuksella on mahdollista. Korjaus- ja muutostöiden sekä käyttötarkoituksen muutosten tulee olla rakennukseen ja ympäristöön soveltuvia. Milloin rakennuksessa on aikaisemmin suoritettu rakennustoimenpiteitä tämän pyrkimyksen vastaisesti on rakennus korjaus- ja muutostöiden yhteydessä pyrittävä korjaamaan entistään taikka muulla rakennukseen ja ympäristöön soveltuvalla tavalla.

Laajennusosan teräsrakenteinen ovi 1950-luvulta

Julkisivu Kirkkokadulle

Laajennusosan ikkuna

SOK:n liikerakennus koillisesta

Kaakkoisjulkisivun ovi

Alumiiniset ikkunalistat

Seinän maalipinta hilseilee. Myös sokkelin maali irtoilee. Liekö syynä liian tiivispintainen maali?

Näyteikkunat ja ovi

Vanhan ja uuden osan ikkunoita

Sadevedenkerääjä

Kirkkokatu 25 idästä

Kuistit

Suojelutavoitteet ja säilyttämisedellytykset:

Jukolan Osuuskaupan omistama liikerakennus on säilynyt pääosin vuoden 1953 mukaisessa asussa. SOK:n liikerakennus koillisesta Kaakkoisjulkisivun ovi Alumiiniset ikkunalistat Korjausten yhteydessä tulisi pyrkiä säilyttämään alkuperäiset tai 1950-luvulta periytyvät rakennusosat. Maalivalintaan tulisi kiinnittää erityistä huomiota. Tontilla sijaitsevan hirsirunkoisen asuinliikerakennuksen julkisivun osista on säilynyt.

Liikehuoneiston ikkuna-aukkoja on levennettyjä mädallettu ennen vuotta 1978. Rakennus näyttää olevan kohtalaisessa kunnossa. Johtaja Masalin oli kertonut vuonna 1978, että kantavissa rakenteissa oli vaurioita. Rakennusta ei kuitenkaan ole tiittävästi tutkittu sen koommin. Runko on suora. Luoteispäädyn sokkelissa on halkeamia. Sokkelin maali hilseilee. Myös ulkovuoren alaosa maalipinta hilseilee.

Vuoden 1985 asemakaavan ajanmukaisuus:

Rakennukset sijaitsivat asuinliikerakennusten korttelialueella AL, jolla tehokkuusluku $e=0,8$. 2716,8 m²:n tontille on mahdollista rakentaa 2173 kerrosalaneliometriä. Vuoden 1978 inventoinnin mukaan kivirakenteisessa asuinliikerakennuksessa oli asuinkäytössä 660 m², liiketilana 580 m² ja varastoina ullakolla ja kellarissa noin 1000 m². Hirsirakenteisessa asuinliikerakennuksessa oli vuonna 1978 asuinkäytössä 170 m². Vuonna 2000 ensimmäisen kerroksen tilat olivat kokonaan liiketiloina: vuodelta 1883 periytyvässä osassa oli kampaamo ja laajennusosassa kukkakauppa. Tontille on merkitty kolme rakennuspaikkaa: olemassa olevien asuinliikerakennuksien kohdalle näitä hiukan leveämmät rakennuspaikat kaksi- ja kolmekerroksiselle rakennukselle ja kolmas rakennuspaikka talousrakennukselle ja autojen säilytyspaikalle palokujaa ja Sairashuoneen palotoria rajaamaan.

Luoteispäädyn sokkelissa laastikerros halkeillut

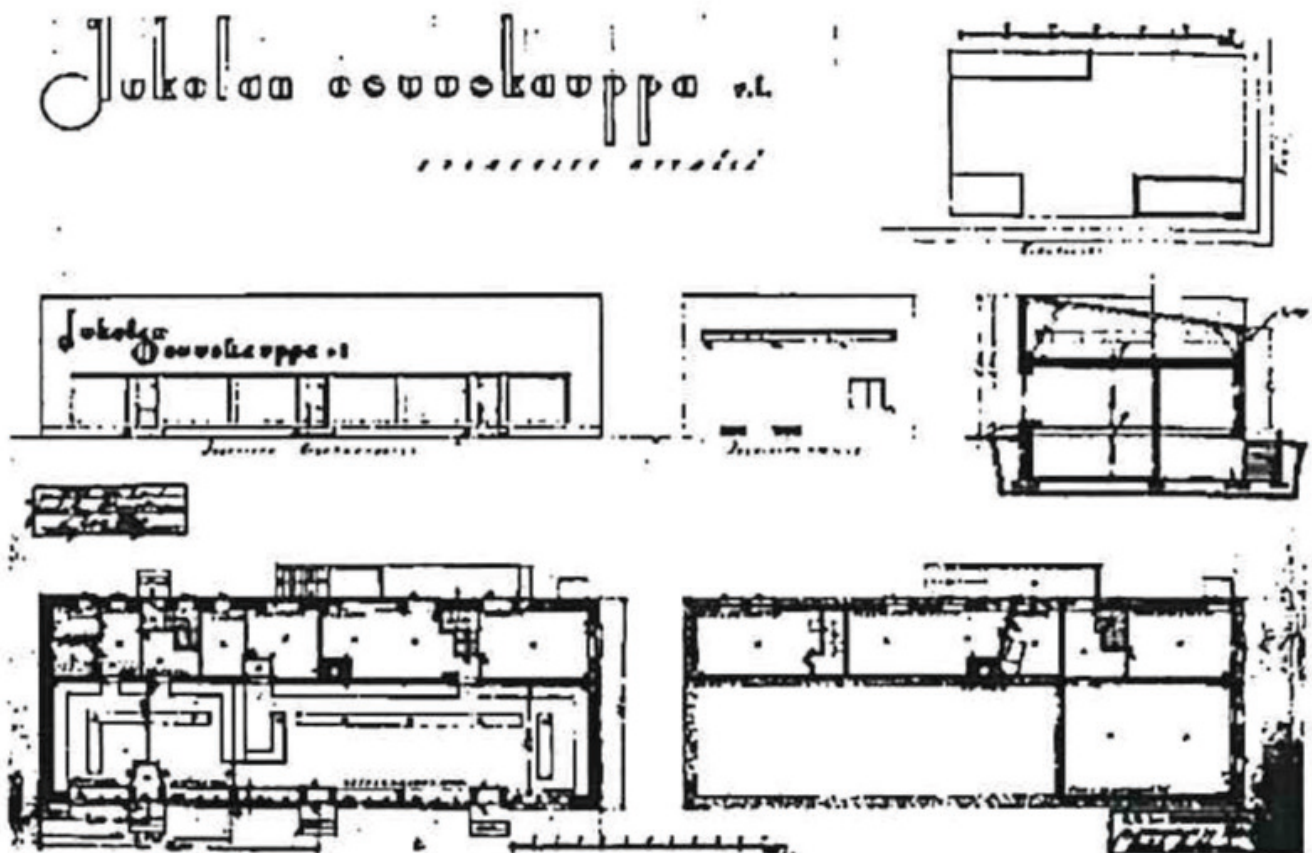
Rakennusoikeutta on paljon, mikä kaiketi houkuttelee purkamaan hirsirakennuksen.

Ehdotuksia tulevaa kaavoitusta varten:

Rakennukset tulisi merkitä oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa suojelukohteeksi kaupunkikuvallisen ja rakennushistoriallisen merkityksensä vuoksi.

Tietolähteitä:

Jukolan osuuskaupan Suomen rakennustaiteen museossa säilytettävät piirustukset Teppo Jokinen julkaisi vuonna 1992 väitöskirjassaan Erkki Huttunen liikelaitosten ja yhteisöjen arkkitehtinä 1928-1939.

49. E. Huttunen, Jukolan OK:n Nurmeksen myymälä. Piirustukset 16. 5. 1933. Pa. SRM. Valok. SRM.

168/5 NURMEKSENKATU 22 sr-1 ja sr-2

Kohde: Nurmeksenkatu 22, hirsirunkoinen asuinrakennus (Elis Palanderin piirustukset vuodelta 1912, vuonna 1967 uunit purettu) ja piharakennus (osa rakennettu ennen vuotta 1912, osa vuonna 1920 Elis Palanderin suunnitelman mukaan)

Merkitys: kaupunkikuvallinen: rakennukset muistuttavat vanhan Nurmeksen kauppalan ilmeestä
-rakennushistoriallinen: rakennukset valmistuneet vuonna 1912

Suojelutilanne:

Päärakennus suojeltu kaavanmuutoksen yhteydessä 29.12.1988 merkinnällä sr3. sr3 Historiallinen tai kaupunkikuvaan sopeutuva rakennus. Rakennuksen säilyminen suotavaa. Rakennuksessa saadaan suorittaa korjaus- ja muutostöitä myös istutettavasta alueen osasta huolimatta. Uudisrakennusta ei saa rakentaa samalle paikalle, vaan se on sijoitettava kaavassa osoitetulle rakennusalueelle. Museo on ehdottanut, että päärakennus suojeltaisiin merkinnällä sr1 ja piharakennus

Entinen Enso-Gutzeitin konttorirakennus etelästä ja kaakosta

merkinnällä sr2. sr1 Suojeltava rakennus. Rakennustaiteellisesti arvokas tai kaupunkikuvan säilymisen kannalta tärkeä rakennus. Rakennusta ei saa purkaa ilman pakottavaa syytä. Rakennuksessa suoritettavien korjaus- ja muutostöiden tulee olla sellaisia, että rakennuksen rakennustaiteellisesti arvokas tai kaupunkikuvan kannalta merkittävä luonne säilyy. Mikäli tämän pyrkimyksen vastaisesti on rakennuksessa aikaisemmin suoritettu rakennustoimenpiteitä, on rakennus korjaus- ja muutostöiden yhteydessä pyrittävä korjaamaan joko entistään taikka muulla rakennukseen ja ympäristöön soveltuvalla tavalla. sr2 Historiallinen ja kaupunkikuvaan sopeutuva rakennus. Rakennuksen säilyminen on suotavaa, mutta sen korvaaminen ympäristöön sopeutuvalla uudisrakennuksella on mahdollista. Korjaus- ja muutostöiden sekä käyttötarkeituksen muutosten tulee olla rakennukseen ja ympäristöön soveltuvia. Milloin rakennuksessa on aikaisemmin suoritettu rakennustoimenpiteitä tämän pyrkimyksen vastaisesti on rakennus korjaus- ja muutostöiden yhteydessä pyrittävä korjaamaan entistään taikka muulla rakennukseen ja ympäristöön soveltuvalla tavalla.

Piharakennus rajaa Sairashuoneen palotoria

Suojelutavoitteet ja säilyttämisedellytykset:

Rakennukset ovat hyväkuntoisia ja säilyttäneet pääosin julkisivujen alkuperäiset rakennusosat. Rakennusosat ja materiaalit tulisi säilyttää. Tällöin rakennus kertoisi 1910-luvun rakentamistavasta.

Vuoden 1988 asemakaavanmuutoksen ajanmukaisuus:

Piharakennus kaakosta

Piharakennus idästä

169/1 NURMEKSENKATU 23a sr-1

171/2 ETELÄINEN KAUPPATORI 2 sr-1

Kohde: Eteläinen kauppatori 2, asuinliikerakennus (suunnittelut arkkitehti Suomaa, rakennettu 1967)

kaupunkikuvallinen: pienimittakaavaisena ja huolellisesti suunniteltuna rikastuttaa torin ja rannan ympäristöä rakennushistoriallinen: huolellisesti suunniteltu funktionalistishenkinen rakennus

Suojeluesitys: sr1

sr1 Suojeltava rakennus. Rakennustaiteellisesti arvokas tai kaupunkikuvan säilymisen kannalta tärkeä rakennus. Rakennusta ei saa purkaa ilman pakottavaa syytä. Rakennuksessa suoritettavien korjaus- ja muutostöiden tulee olla sellaisia, että rakennuksen rakennustaiteellisesti arvokas tai kaupunkikuvan kannalta merkittävä luonne säilyy. Mikäli tämän pyrkimyksen vastaisesti on rakennuksessa aikaisemmin suoritettu rakennustoimenpiteitä, on rakennus korjaus- ja muutostöiden yhteydessä pyrittävä korjaamaan joko entistään taikka muulla rakennukseen ja ympäristöön soveltuvalla tavalla.

Suojelutavoitteet ja säilyttämisedellytykset:

Rakennuksen julkisivun rakennusosat ja -materiaalit ovat säilyneet alkuperäisinä. Ulkovuoraus on huonokuntoinen.

Vuoden 1985 asemakaavan ajanmukaisuus:

Rakennus sijaitsee asuin-, toimisto- ja liikerakennusten korttelialueella AL, jolla tehokkuusluku $e=0,8$. 585,7 m²:n tontille on mahdollista rakentaa 468,6 kerrosalaneliömetriä. Vuoden 1978 inventoinnin mukaan rakennuksessa oli asuinkäytössä 164 m², liiketiloina 106 m² ja kellarissa varastotiloina 80 m². Asemakaavassa tontille on merkitty rakennuspaikka nykyisen rakennuksen kohdalle, tätä kuitenkin laajempaan. Korkea tehokkuusluku ei tue rakennuksen säilymistä sellaisenaan. Rakennuksen veistoksellinen muoto ei kestä

Eteläinen kauppatori 2 idästä

lisärakentamista.

Ehdotuksia tulevaa kaavoitusta varten:

Rakennus tulisi merkitä oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa suojelukohteeksi rakennushistoriallisen ja kaupunkikuvallisen merkityksensä vuoksi.

Torijulkisivu

Uloke

Parveke

172/8 ETELÄINEN KAUPPATORI 8 sr-1

Kohde: Eteläinen kauppatori 8, pienkerrostalo (1952)

Merkitys: kaupunkikuvallinen: näkyvällä paikalla torin reunassa kaksikerroksinen puurakennus
rakennushistoriallinen: valmistunut vuonna 1952

Suojeluesitys: sr2

Historiallinen ja kaupunkikuvaan sopeutuva rakennus. Rakennuksen säilyminen on suotavaa, mutta sen korvaaminen ympäristöön sopeutuvalla uudisrakennuksella on mahdollista. Korjaus- ja muutostöiden sekä käyttötarkoituksen muutosten tulee olla rakennukseen ja ympäristöön soveltuvia, suoritettu rakennustoimenpiteitä tämän pyrkimyksen vastaisesti on rakennus korjaus- ja muutostöiden yhteydessä pyrittävä korjaamaan entistään taikka muulla rakennukseen ja ympäristöön soveltuvalla tavalla.

Suojelutavoitteet:

Kauppatorin ympäristö on köyhtynyt tuntuvasti vuoden 1978 jälkeen. Katukuvasta ovat hävinneet puretut Eteläinen kauppatori 10 ja Torikatu 9 sekä vuonna 1979 palanut Jukolan talo Kirkkokatu 22:ssa. Kauppatori 8 on toinen toria reunustavista säilyneistä puutaloista. Se kertoo toriympäristön perinteisestä mittakaavasta. Asuinrakennuksena se tuo elämää torin ympäristöön myös iltaisin. Kaupunkikuvallisen merkityksen kannalta rakennuksen volyyymi (runkosyvyys, katon kaltevuus, korkeus) tulisi säilyttää, samoin julkisivumateriaalit. Julkisivuelementit eivät tule kysymykseen näin arvokkaalla paikalla torin vierellä. Rakennuksen julkisivumateriaalit lienevät alkuperäisiä. Ikkunat ja ovet periytyvät samoin 1950-luvulta. Tiilikattoa olisi syytä paikata purkutiilillä mahdollisimman pitkään. Vesikattoa uusittaessa olisi käytettävä

kattotiiliä. Räystäslaudat kaipaavat huoltomaalausta.

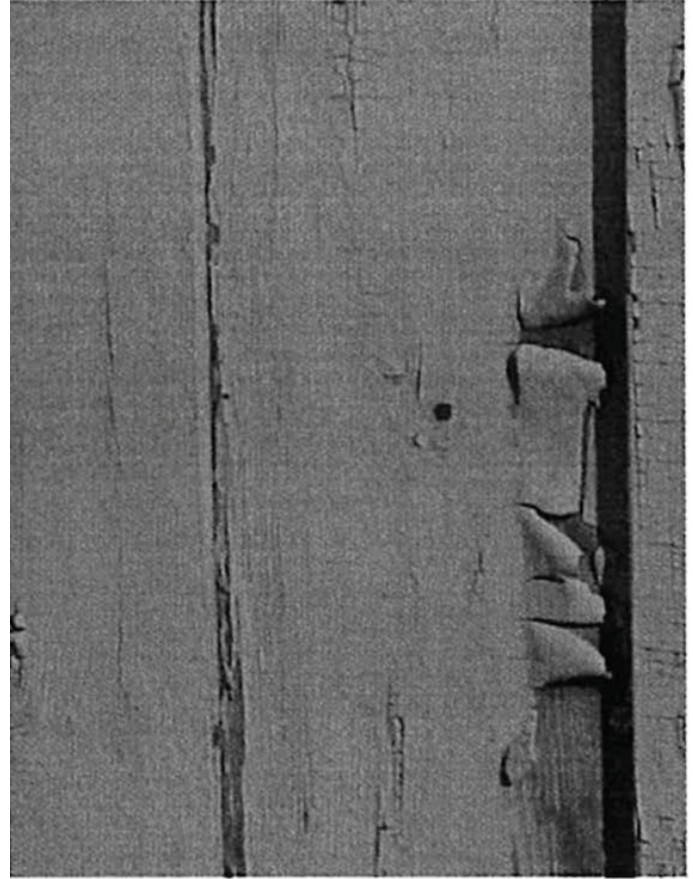
Rakennuksen maalipinta on rapistunut lounaissivulla. Maalin irtoamistapa kertoo siitä, että maali on ollut liian tiivistä, ilmeisesti lateksia. On valitettavaa, mikäli vuorilaudoitus joudutaan uusimaan väärän maalivälin takia. Vuori voidaan maalata osin uudelleen. Uuden maalipinnan tulisi hengittää. Luoteisnurkalla maalipinta on kunnossa. Myös ikkunat olisi syytä maalata.

Vuoden 1985 asemakaavan ajanmukaisuus:

Sijainti asuin-, liike- ja toimistorakennusten korttelialueella (AL) ja merkintä li/to 30%, jonka mukaan enintään 30 % kerrosalasta saadaan käyttää liike- ja toimistotiloja varten, eivät suoranaisesti uhkaa pienkerrostalon säilymistä. Tehokkuusluku $e=0,6$ ei tue säilyttämistä, sillä 2999,1 m²:n tontilla rakennusoikeudeksi saadaan 1799,4 m². Tontille merkityille kahdelle rakennuspaikalle mahtuu kerrosluvun II toteutuessa enintään 1040 m². Torikatu 8:ssa on asutokäytössä noin 430 m². Noin 320 m² käytettiin kellari ja ullakovarastoina vuonna 1978. Ullakolle mahtuisi saneerauksenkin jälkeen alle 200 m². Kerrosluku III ei tue rakennuksen säilymistä.

Ehdotuksia tulevaa kaavoitusta varten:

Olisi harkittava, tulisiko tontti varata asuinkerrostalon korttelialueeksi AK. Nykyiseen rakennukseen

voidaan toki sijoittaa toimistoja ulkokuorta muuttamatta, myymälätiloja ei. Nykyisen käyntiovien sijaitessa pihan puolella, asiointi toimistoissa on epäluontevaa. Uusien käyntiovien sijoittaminen kadun puolelle puolestaan pilaa alkuperäisasun. Kaava-alueella tämän tyyppiset puukerrostalot ovat harvinaisuus. Rakennusoikeutta olisi syytä vähentää ja merkitä olemassa olevan rakennuksen osalta kerrosalaneliömetreinä miltei nykytilanteen mukaiseksi. Kerrosluku tulisi pudottaa kahteen. Uudisrakennusten tulisi runkosyvyydeltään, kattokaltevuudeltaan, rakennuskorkeudeltaan ja julkisivumateriaaleiltaan olla olemassa olevan rakennuksen mukaisia. Puukerrostaloja on mahdollista rakentaa myös nykytekniikalla (vrt. Puu- Linnanmaa, Oulu).

177/2 PIELISENKATU 5 sr-1

Kohde: Pielisenkatu 5, hirsirunkoinen asuinrakennus (O. Savolaisen piirustukset hyväksytyt 1906, peruskorjaus Liisa Olkkosen suunnitelmien mukaan vuonna 1969) ja hirsirakenteinen aittarakennus (rakennettu 1897)

Merkitys: historiallinen: rakennukset liittyvät kiinteästi Nurmeksen asutushistoriaan
rakennushistoriallinen: asuinrakennus edustaa 1900-luvun alun jugend-vaikutteista rakentamista ja aittarakennus on yksi vanhimmista hirsistä talousrakennuksista
kaupunkikuvallinen: asuinrakennus muistuttaa Pielisenkadun perinteisestä katukuvasta

Museon suojeluesitys: Molemmat rakennukset sr1 Suojeltava rakennus. Rakennustaiteellisesti arvokas tai kaupunkikuvan säilymisen kannalta tärkeä rakennus. Rakennusta ei saa purkaa ilman pakottavaa syytä. Rakennuksessa suoritettavien korjaus- ja muutostöiden tulee olla sellaisia, että rakennuksen rakennustaiteellisesti arvokas tai kaupunkikuvan kannalta merkittävä luonne säilyy. Mikäli tämän pyrkimyksen vastaisesti on rakennuksessa aikaisemmin suoritettu rakennustoimenpiteitä, on rakennus korjaus- ja muutostöiden yhteydessä pyrittävä korjaamaan joko entistään taikka muulla rakennukseen ja ympäristöön soveltuvalla tavalla.

Suojelutavoitteet ja säilyttämisedellytykset: Suuri osa päärakennuksen julkisivun rakennusosista

on tietyvästi alkuperäisiä. Suurimmat muutokset julkisivuihin on tehty vuonna 1969, jolloin keittiön ikkunat muutettiin ja saunatilojen ikkunat lisättiin. Rakennus on hyväkuntoinen. Siinä on uusi, vielä maalaamaton peltikatto. Rakennuksen lounaispäädyssä maali hilseilee lateksin tapaan. Aittarakennus on pääosin hyväkuntoinen, joskin alahirret ovat paikoitellen lahonneet ja koillisseinä on hieman kallistunut.

Rakennukset olisi säilytettävä alkuperäisine julkisivun osineen ja materiaaleineen. Pintojen ylläpidossa tulisi turvautua perinteisiin materiaaleihin ja työtapoihin. Rakennusta laajennettaessa olisi lisärakennus sovitettava vanhan osan rakennustapaan ja ilmiasuun.

Kuisti lännestä

Kuisti pohjoisesta

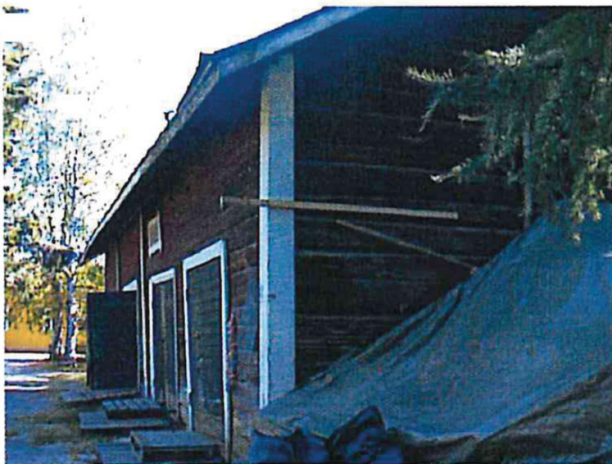
Ullakon ikkuna

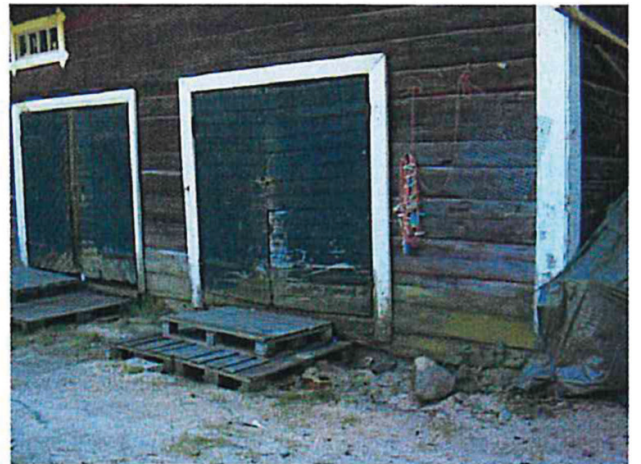
Ullakon ikkuna

Lounaispäädyn ikkunoita

Aittarakennus luoteesta

Pohjoisnurkan lahoavia hirsjiä

Kaakkoispäädyn ovi

Lounaissivun ikkuna

Lounaissivu

Vuoden 1985 asemakaavan ajanmukaisuus:

Rakennukset sijaitsevat asuinpienalojen korttelialueella AP-1, jolla tehokkuusluku $e=0,6$. 2999,1 m²:n tontille on mahdollista rakentaa 1799,5 kerrosalaneliömetriä. Vuoden 1978 inventoinnin mukaan rakennuksessa oli asuinkäytössä 190 m², varastotilana vintillä 170 m². Tontille on merkitty neljä rakennuspaikkaa: yksi kaksikerroksiselle rakennukselle nykyisen päärakennuksen kohdalle, joskin tätä pitempänä; kaksi Pohjattalan palotorin rajalle kaksikerroksisia rakennuksia varten, joista toinen peittää osittain aitan; ja rakennuspaikka yksikerroksisella talousrakennukselle ja auton

säilytyspaikalle. Asemakaava ei tue olemassa olevien rakennusten säilymistä.

Ehdotuksia tulevaa kaavoitusta varten:

Rakennus tulisi merkitä oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa suojelukohteeksi kaupunkikuvallisen ja rakennushistoriallisen merkityksensä vuoksi. Mahdollisen täydennysrakentamisen tulisi runkosyvyydeltään, korkeudeltaan, pituudeltaan, kattokaltevuudeltaan ja julkisivumateriaaleiltaan sopeutua olemassa oleviin rakennuksiin. Asemakaavoituksen yhteydessä pihapiirin puusto olisi tarkkaan inventoitava ja otettava huomioon rakennuspaikkoja määritettäessä.

177/3 KIRKKOKATU 29 5 sr-1 ja sr-2

Kohde: Kirkkokatu 29, asuinrakennus (1881) ja piharakennus (1962)

Merkitys: historiallinen: rakennettiin kauppias Hukan kauppakartanoksi, rakennuspiirustukset hyväksytyt vuonna 1881, vuoden 1956 peruskorjaus muutti rakennuksen ilmettä epäedullisesti

Suojeluesitys: sr1 asuinrakennus, sr2 piharakennus sr1 Suojeltava rakennus. Rakennustaiteellisesti arvokas tai kaupunkikuvan säilymistä kannalta tärkeä rakennus. Rakennusta ei saa purkaa ilman pakottavaa syytä. Rakennuksessa suoritettavien korjaus- ja muutostöiden tulee olla sellaisia, että rakennuksen rakennustaiteellisesti arvokas tai kaupunkikuvan kannalta merkittävä luonne säilyy. Mikäli tämän pyrkimyksen vastaisesti on rakennuksessa aikaisemmin suoritettu rakennustoimenpiteitä, on rakennus korjaus- ja muutostöiden yhteydessä pyrittävä korjaamaan joko entistään taikka muulla rakennukseen ja ympäristöön

soveltuvalla tavalla. sr2 Historiallinen ja kaupunkikuvaan sopeutuva rakennus. Rakennuksen säilyminen on suotavaa, mutta sen korvaaminen ympäristöön sopeutuvalla uudisrakennuksella on mahdollista. Korjaus- ja muutostöiden sekä käyttötarkoituksen muutosten tulee olla rakennukseen ja ympäristöön soveltuvia. Milloin rakennuksessa on aikaisemmin suoritettu rakennustoimenpiteitä tämän pyrkimyksen vastaisesti on rakennus korjaus- ja muutostöiden

yhteydessä pyrittävä korjaamaan entistään taikka muulla rakennukseen ja ympäristöön soveltuvalla tavalla.

Suojelutavoitteet ja säilyttämismahdollisuudet:

Rakennusten julkisivujen säilyttäminen nykyisellään on suotavaa. Alkuperäisasun entistäminen lienee liian kallista ja johtaa helposti oletuksiin, koska vanhoja detaljeja ei ole säilynyt. Toisaalta 1950-luvun peruskorjauskin on osa rakennuksen historiaa.

Rakennuksen 1950-luvun julkisivumateriaalit ovat säilyneet. Julkisivulaudat ovat hapristuneet seinän alaosassa. Maali on paikoin lohkeillut. Liekö syynä liian tiivis maalipinta? Myös sokkelin maali- ja laastipinta on lohkeillut. Kirkkokadun puoleisessa sokkelia on tuettu betoniseinämän avulla. Ikkunat ja ovet ovat myös peräisin 1950-luvulta. Pelkkä huoltomaalaus riittänee julkisivujen kunnossapitoon. 1950-luvun sisäänkäyntikatokset ovat tyyppillisenä säilyttämisen arvoisia.

1960-luvulla rakennetun piharakennuksen kaakkoispään keskimäinen kivijalka on katkennut, sivuseinä on kallistunut sisäänpäin ja rakennuksen harja on köyryssä. Se pitäisi perustaa uudelleen. Piharakennus täydentää hyvin pihapiiriä ja sen säilyttäminen on perusteltua.

Syyskuussa 2000 vain kahdessa talon huoneistossa asuttiin.

Vuoden 1982 asemakaavan ajanmukaisuus:

Tontin korkea tehokkuusluku $e=0,8$ oikeuttaa rakentamaan $2716,8 \text{ m}^2$:n tontille $2173,44 \text{ m}^2$, joista 30 % voidaan varata liike- ja toimistotiloiksi.

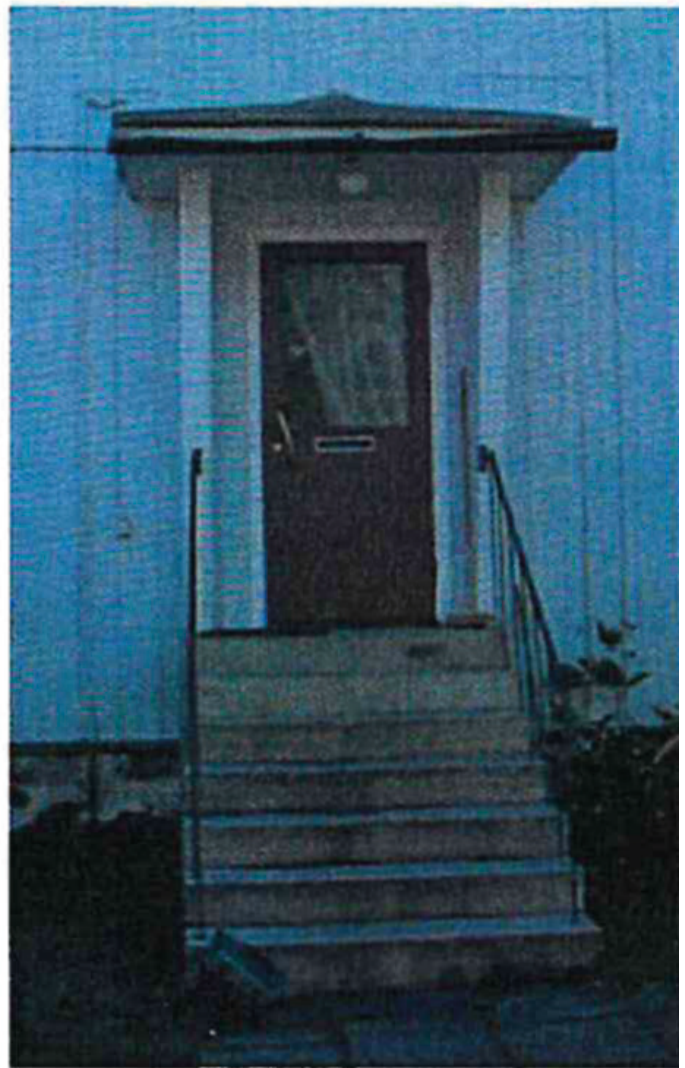
Tontille on asemakaavassa merkitty toinen rakennuspaikka III-kerroksiselle rakennukselle, johon mahtuu korkeintaan 1305 m^2 . Lisäksi tontilla on rakennuspaikka yksikerroksiselle 270 m^2 :n autotallirakennukselle. Vuonna 1978 päärakennuksessa oli asuinkäytössä 334 m^2 , varastona 360 m^2 .

Jos Kirkkokatu 29:ssä on mahdollista ottaa käyttöön myös ullakko, ei korkea tehokkuusluku uhkaa rakennuksen säilymistä toisin kuin kerrosluku II.

Ehdotuksia tulevaa kaavoitusta varten:

Asemakaavassa rakennusoikeus tulisi päärakennuksen osalta merkitä kerrosalaneliömetreinä. Uudisrakennuksen runkosyvyys tulisi sovittaa olemassa olevan rakennuksen kanssa. Rakennuspaikka voisi olla L- muotoinen, jolloin uudisrakennus voisi tukea palokujaa tilallisesti I-II kerroksisella siipirakennuksella. Julkisivumateriaaleista sopivimpia olisivat rapattu tiili tai puulaudoitus.

Julkisivuelementit eivät sovi Kirkkokadun ympäristöön

178/1 NURMEKSENKATU 29 5 sr-2

Kohde: Nurmeksenkatu 29, hirsirunkoinen asuinpienitalo (Kanttisen piirustukset hyväksytyt vuonna 1947, O. Meriläisen suunnittelema muutos, muun muassa lämpöeristeiden lisäys ja uusi pesuhuone vuonna 1970)

Merkitys: kaupunkikuvallinen: puutalo sopii Nurmesjärven läheisyyteen

Museon suojeluesitys: sr3

Historiallinen tai kaupunkikuvaan sopeutuva rakennus. Rakennuksen säilyminen suotavaa. Rakennuksessa saadaan suorittaa korjaus- ja muutostöitä myös istutettavasta alueen osasta huolimatta. Uudisrakennusta ei saa rakentaa samalle paikalle, vaan se on sijoitettava kaavassa osoitetulle rakennus-alueelle.

Suojelutavoitteet ja säilyttämisedellytykset:

Rakennuksen kokonaisilme ja julkisivujen alkuperäiset rakennusosat kuistia lukuun ottamatta säilyneet ovat ja pyrittävä säilyttämään edelleenkin. Korjauksien yhteydessä olisi pitäydettävä alkuperäisissä materiaaleissa: höylälauta olisi vaihdettava samanlaiseen höylälautaan, kattotiilet samanlaisiin kattotiiliin. Ikkunat ja ovet olisi parempi kunnostaa kuin vaihtaa.

Vuoden 1985 asemakaavan ajanmukaisuus:

Rakennus sijaitsee pienasuuntalojen korttelialueella

AP-1, jolla tehokkuusluku $e=0.3$. 1546,1 m²:n tontille on mahdollista rakentaa 463,8 kerrosalaneliömetriä. Vuonna 1978 tehdyn inventoinnin mukaan rakennuksessa oli asuinkäytössä noin 199 m², Varastotiloina vintillä ja kellarissa 140 m². Asemakaavassa tontille on osoitettu rakennuspaikka olemassa olevan rakennuksen kohdalle tätä kuitenkin pitempänä. Kerros-luku on 1 2/ 3. Asemakaava ei tue olemassa olevan rakennuksen säilymistä.

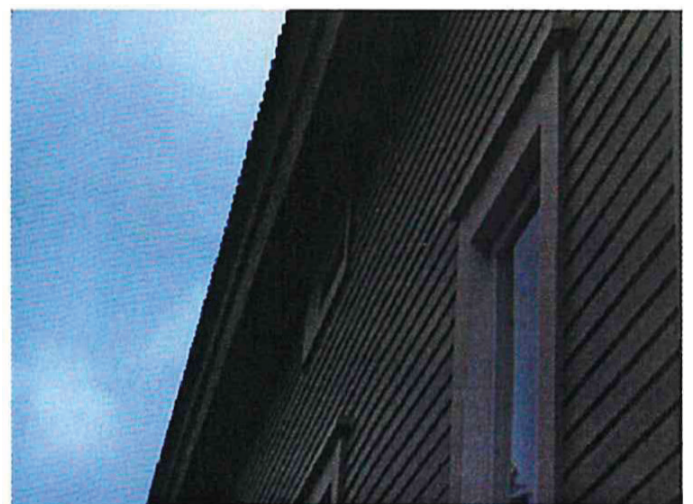
Ehdotuksia tulevaa kaavoitusta varten:

Rakennus tulisi merkitä oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa suojelukohteeksi kaupunkikuvallisen ja rakennushistoriallisen merkityksensä vuoksi.

178/2 NURMEKSENKATU 27 5 sr-2

Nurmeksenkatu 27 koillisesta

Katujulkisivun matalaa reliefiä

Kohde: Nurmeksenkatu 27, asuinpienitalo (E. Fanseinin/ L. Pikkaraisen piirustukset vuodelta 1944)

Merkitys: kaupunkikuvallinen: puutalo sopii Nurmjärven läheisyyteen

Museon suojeluesitys: sr3

Historiallinen tai kaupunkikuvaan sopeutuva rakennus. Rakennuksen säilyminen suotavaa. Rakennuksessa saadaan suorittaa korjaus- ja muutostöitä myös istu-

tettavasta alueen osasta huolimatta. Uudisrakennusta ei saa rakentaa samalle paikalle, vaan se on sijoitettava kaavassa osoitetulle rakennusalueelle.

Suojelutavoitteet ja säilyttämisedellytykset:

Rakennuksen alkuperäiset julkisivun rakennusosat ovat säilyneet pääosin. Itäpäädyn ovi on kylläkin vaihdettu ja kuisti muutettu vuoden 1978 jälkeen. Talon omistajan rouva Törrönen muisteli, että keittiö ja alakerta korjattiin vuonna 1983. Ulkokuori on maalattu

Katukuvaan kuuluu myös autotalli, jonka seinissä on ilmeisesti roudan repimiä halkeamia

kesällä 2000. Vanha maali on varmaankin poistettu osin koneellisesti, minkä vuoksi lautapinta on rosoinen. Rakennus on syytä suojella kaupunkikuvallisen ja rakennushistoriallisen merkityksensä vuoksi. Alkuperäiset rakennusosat olisi syytä säilyttää.

Vuoden 1985 asemakaavan ajanmukaisuus:

Rakennus sijaitsee pienasuintalojen korttelialueella AP-1, jolla tehokkuusluku $e=0.3$. 1347,2 m² :n tontille on mahdollista rakentaa 404 kerrosalaneliometriä. Vuonna 1978 tehdyn inventoinnin mukaan rakennuk-

sessä oli asuinkäytössä noin 174 m², varastotiloina ullakolla ja kellarissa 100 m². Asemakaavassa tontille on osoitettu rakennuspaikka olemassa olevan rakennuksen kohdalle tätä kuitenkin pitempänä. Kerrosluku on 1/2/3. Asemakaava ei tule olemassa olevan rakennuksen säilymistä.

Ehdotuksia tulevaa kaavoitusta varten:

Rakennus tulisi merkitä oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa suojelukohteeksi kaupunkikuvallisen ja rakennushistoriallisen merkityksensä vuoksi.

181/1 KIRKKOKATU 28 sr-1

Kohde: Kirkkokatu 28, entinen pesutuparakennus (piirretty 1927, laajennettu 1938)

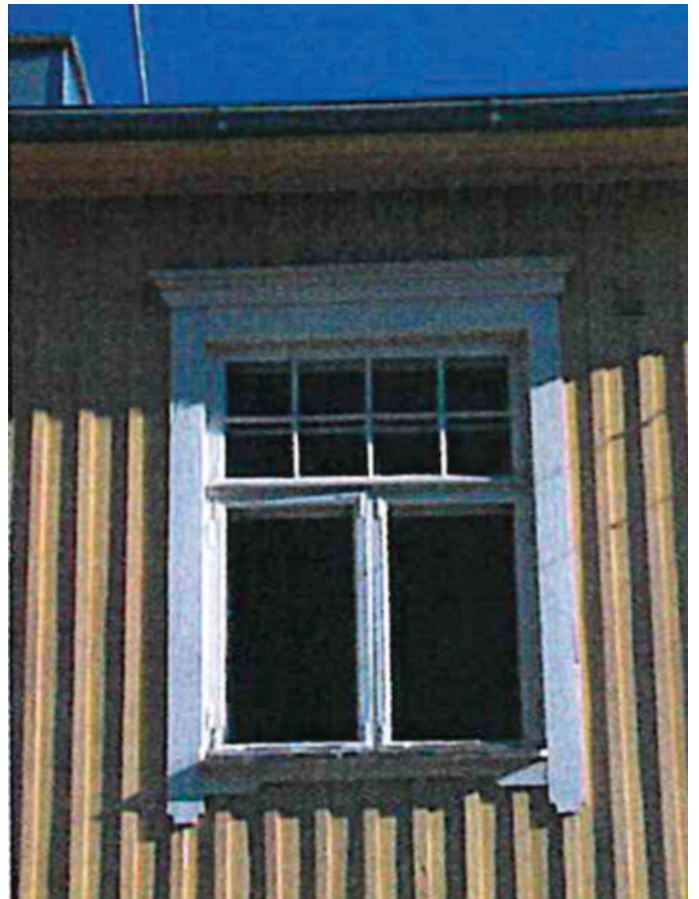
Merkitys: kaupunkikuvallinen: rikastuttaa Pielisen rantakortteleiden kaupunkikuvaa ja liittyy tyyllisesti VR:n alueen suojeltuun rakennuskantaan
rakennushistoriallinen: 1920-luvulla rakennettu pesutuparakennus

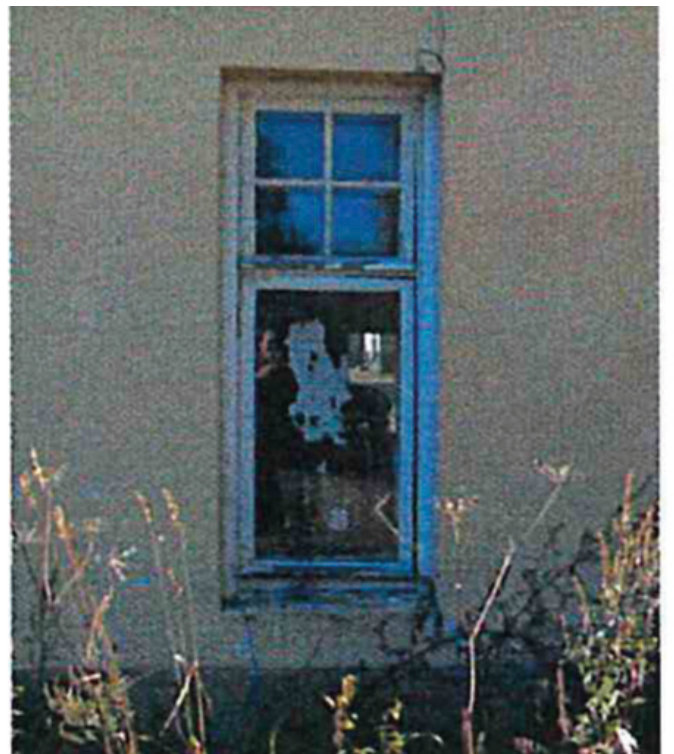
Museon suojeluesitys: sr2

sr2 Historiallinen ja kaupunkikuvaan sopeutuva rakennus. Rakennuksen säilyminen on suotavaa, mutta sen korvaaminen ympäristöön sopeutuvalla uudisrakennuksella on mahdollista. Korjaus- ja muutostöiden sekä käyttötarkoituksen muutosten tulee olla rakennukseen ja ympäristöön soveltuvia. Milloin rakennuksessa on aikaisemmin suoritettu rakennustoimenpiteitä tämän pyrkimyksen vastaisesti on rakennus korjaus- ja muutostöiden yhteydessä pyrittävä korjaamaan entistään taikka muulla rakennukseen ja ympäristöön sopeutuvalla tavalla.

Suojelutavoitteet:

Rakennus on säilyttänyt alkuperäiset ikkunansa ja ulkovuorensa. Matalan osan hormi on purettu ja tillikate muutettu peltikatoksi vuoden 1978 jälkeen. Toisen kerroksen ikkunoiden puitejako ja vuorilautojen leikkaukset kertovat selvistä jugend-vaikutteista

Kirkkokatu 28:n tiiliosan rappauksen halkeamia ja maalin hilseilyä.

talon arkkitehtuurissa. Rakennus on mielenkiintoinen esimerkki aikakautensa talousrakennuksesta. Rakennuksen kokonaishahmo ja tiettävästi alkuperäiset julkisivun osat olisi ehdottomasti säilytettävä. Rakennuksessa on uudehko, maalaamaton peltikatto. Ikkunat ja ovet kaipaisivat huoltomaalausta. Räystäskourut ja syöksytorvet ovat kunnossa. Rakennuksen ensimmäistä kerrosta ei ole ilmeisesti käytetty eikä lämmitetty vuosikausiin. Syyskuussa 2000 myös yläkerran asunto oli autio. Rakennuksen tiiliosa kärsii silminnähtävästi maan routimisesta, mikä ilmenee pystysuuntaisina halkeamina rappauksessa. Halkeamien syvyyden toteaminen edellyttäisi pääsyä sisätiloihin. On huomattava, että lounaispäädyn vierelle kasataan heiniä, mikä ei edistä seinän kuivumista. Mikäli rakennus halutaan säilyttää, olisi sille aktiivisesti etsittävä käyttöä.

Vuoden 1985 asemakaavan ajanmukaisuus:
Asemakaavassa rakennuspaikat on merkitty pääosin olemassa olevien rakennusten rajoja myötäillen. Tontin ala on 2716,8 m² ja korttelin tehokkuusluku $e=0,6$. Tontille voi rakentaa 1630m² kerrosalaneliömetriä. Tontilla sijaitsevaan asuinliikerakennukseen mahtuu noin 1300 kerrosneliömetriä. Karkeasti arvioiden entiseen pesutuparakennukseen voi sijoittaa 240 kerrosalaneliömetriä. Tehokkuusluku ei ole ristiriidassa suojelutavoitteen kanssa.

Ehdotuksia tulevaa kaavoitusta varten:
Rakennus voitaisiin suojella astetta tiukemmin määräyksellä sr1. Edustaahan se maassamme yhä harvinaisemmaksi käyvää puujugendia. Tontilla oleva hirsinen autotallirakennus olisi miljöötä täydentävänä myös syytä säilyttää. Rakennusala tulisi tarkemmin määrittää olemassa olevan rakennuksen mukaan.

181/1 KIRKKOKATU 28 sr-1

182/2 PIELISENKATU 6a sr-1

Kohde: Pielisenkatu 6A, rankarakenteinen asuinrakennus (Oiva Meriläisen piirustukset vuodelta 1952)

Merkitys: kaupunkikuvallinen: kuuluu Pielisenkadun miljööseen

Museon suojeluesitys: sr2

sr2 Historiallinen ja kaupunkikuvaan sopeutuva rakennus. Rakennuksen säilyminen on suotavaa, mutta sen korvaaminen ympäristöön sopeutuvalla uudisrakennuksella on mahdollista. Korjaus- ja muutostöiden sekä käyttötarkoituksen muutosten tulee olla rakennukseen ja ympäristöön soveltuvia. Milloin rakennuksessa on aikaisemmin suoritettu rakennustoimenpiteitä tämän pyrkimyksen vastaisesti on rakennus korjaus- ja muutostöiden yhteydessä pyrittävä korjaamaan entistään taikka muulla rakennukseen ja ympäristöön sopeutuvalla tavalla.

Suojelutavoitteet ja säilyttämisedellytykset:

Rakennuksen alkuperäiset julkisivun rakennusosat ovat säilyneet. Se edustaa 1950-luvun puolitoistakerroksista asuntorakentamista. Rakennusten vanhat

julkisivumateriaalit ja -osat tulisi säilyttää. Ylläpitokorjauksissa ja -maalauksissa tulisi pitäytyä perinteisissä työtavoissa ja käyttää perinteisiä maaleja. Rakennuksen kunto on hyvä.

Vuoden 1985 asemakaavan ajanmukaisuus:

Rakennukset sijaitsevat asuinpienalojen korttelialueella AP-1, jossa tehokkuusluku $e=0,4$. 1499 m²:n tontille on mahdollista rakentaa 600 kerrosalaneliömetriä. Vuoden 1978 inventoinnin mukaan päärakennuksessa oli asuinkäytössä 155 m², varastotiloina vintillä ja kellarissa 110 m².

Asemakaavassa tontilla on kaksi rakennuspaikkaa: toinen kaksikerroksiselle rakennukselle nykyisen päärakennuksen kohdalla, mutta tätä pitempänä ja toinen talousrakennusta tai auton säilytystiloja varten entisen palotorin rajalla. Käytössä olevan kerrosalan ja rakennusoikeuden ero on suuri ja houkuttelee purkamaan rakennuksen.

Ehdotuksia tulevaa kaavoitusta varten:

Rakennus tulisi merkitä oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa suojelukohteeksi kaupunkikuvallisen ja rakennushistoriallisen merkityksensä vuoksi.

Pielisenkatu 6A etelästä

Pielisenkatu 6A pohjoisesta

182/3 PIELISENKATU 6 sr-1

Kohde: Pielisenkatu 6, hirsirunkoinen asuinrakennus (piirustukset hyväksytyt vuonna 1907, laajennettu vuonna 1934, peruskorjattu vuonna 1978, jolloin ulkoseinään lisätty lämpöeristeitä) ja hirsinen piharakennus (piirustukset hyväksytyt 1907, vuonna 1952 otettu asuinkäyttöön)

Merkitys: kaupunkikuvallinen: rakennukset kuuluvat Pielisenkadun harmoniseen miljööseen
rakennushistoriallinen: molemmat rakennukset vuodelta 1907

Museon suojeluesitys: Molemmat rakennukset sr1 sr1 Suojeltava rakennus. Rakennustaiteellisesti arvokas tai kaupunkikuvan säilymisen kannalta tärkeä rakennus. Rakennusta ei saa purkaa ilman pakottavaa syytä. Rakennuksessa suoritettavien korjaus- ja muutostöiden tulee olla sellaisia, että rakennuksen rakennustaiteellisesti arvokas tai kaupunkikuvan kannalta merkittävä luonne säilyy. Mikäli tämän pyrkimyksen vastaisesti on rakennuksessa aikaisemmin suoritettu rakennustoimenpiteitä, on rakennus korjaus- ja muutostöiden yhteydessä pyrittävä korjaamaan joko entistään taikka muulla rakennukseen ja ympäristöön soveltuvalla tavalla.

Suojelutavoitteet ja säilyttämisedellytykset:

Päärakennuksen vuoden 1934 asu on luettavissa lämpöeristekerroksenkin alta. Vanha tiilikatto on hiukan sammaloitunut ja hieman köyryssä. Luoteisseinä on

Pielisenkatu 6 kaakosta

kallistunut hiukan ulospäin. Piharakennus on suorassa. Rakennusten vanhat julkisivumateriaalit ja -osat tulisi säilyttää. Ylläpitokorjauksissa ja -maalauksissa tulisi pitäytyä perinteisissä työtavoissa ja käyttää perinteisiä maaleja. Päärakennuksen korjauksen yhteydessä tulisi julkisivu saattaa 1930-luvun asuun. Rakennuksia laajennettaessa olisi lisärakennus sovitettava vanhojen osien rakennustapaan ja ilmiasuun.

Vuoden 1985 asemakaavan ajanmukaisuus:

Rakennukset sijaitsivat asuinpienalojen korttelialueella AP-1, jossa tehokkuusluku $e=0,4$. 1499 m² n tontille

Piharakennuksen lounaispää

Piharakennus rajaa entistä palotoria

on mahdollista rakentaa 600 kerrosalaneliömetriä. Vuoden 1978 inventoinnin mukaan päärakennuksessa oli asuinkäytössä 140 m², varastotiloina vintillä ja kellarissa 160 m². Asemakaavassa tontilla on kaksi rakennuspaikkaa: toinen kaksikerroksiselle rakennukselle nykyisen päärakennuksen kohdalla, mutta tätä pitempänä ja toinen talousrakennusta tai auton säilytystiloja

varten nykyisen piharakennuksen kohdalla. Käytössä olevan kerrosalan ja rakennusoikeuden ero on suuri ja houkuttelee purkamaan rakennukset.

Ehdotuksia tulevaa kaavoitusta varten:

Rakennus tulisi merkitä oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa suojelukohteeksi kaupunkikuvallisen ja rakennushistoriallisen merkityksensä vuoksi.

186/2 KIRKKOKATU 30 sr-1

Kohde: Kirkkokatu 30, hirsirakenteiset asuinliikerrakennus (piirustukset 1940) ja piharakennus (piirustukset 1903)

Merkitys: kaupunkikuvallinen: rakennukset liittyvät Kirkkokadun itäpään pienimittakaavaiseen katukuvaan ja rikastuttavat Pielisen ranta- alueen miljöötä

rakennushistoriallinen: piharakennus edustaa 1900-

luvun alun hirsirakentamista ja päärakennus 1940-luvun liikerakentamista

Suojeluesitys: päärakennus sr1, piharakennus sr1 Suojeltava rakennus. Rakennustaiteellisesti arvokas tai kaupunkikuvan säilymisen kannalta tärkeä rakennus. Rakennusta ei saa purkaa ilman pakottavaa syytä. Rakennuksessa suoritettavien korjaus- ja muutostöiden tulee olla sellaisia, että rakennuksen rakennustaiteel-

Piharakennuksen komea hirsikonsoli.

Kaakkoispäädyn vesikattorakenteita.

Piharakennuksen länsipää pihalta päin.

Länsinurkalla oleva maakasa on lahottanut alahirret ja rakennus on kallistunut Pieliselle päin.

lisesti arvokas tai kaupunkikuvan kannalta merkittävä luonne säilyy. Mikäli tämän pyrkimyksen vastaisesti on rakennuksessa aikaisemmin suoritettu rakennustoimenpiteitä, on rakennus korjaus- ja muutostöiden yhteydessä pyrittävä korjaamaan joko entistään taikka muulla rakennukseen ja ympäristöön soveltuvalla tavalla.

Suojelutavoitteet:

Vuonna 1978 tehdyn inventoinnin mukaan rakennus on säilyttänyt alkuperäisen ulkoasunsa. Niin pää- kuin piha-rakennuksenkin massoittelu ja julkisivun rakennusosat tulisi säilyttää sellaisinaan ja lahonneet osat tulisi vaihtaa perinteisesti työstettyihin uusiin puuosiin. Rakennus on pitkään ollut vain vajaakäytössä. Syksyllä 2000 vain yhdessä toisen kerroksen asunnossa asuttiin. Päärakennuksen tiilikate on paikoin sammaleen peitossa ja kaipaa korjausta. Samoin umpikuistien räystäslaudat. Otsalaudat ovat osin lahonneet. Sokkelin maali on paikoin hilseillyt pois. Kaakon puoleisessa päässä yläkerran päätyseinä on hiukan kallellaan Kirkkokadulle päin. Komea piharakennus olisi kengitettävä

uudelleen ja säilytettävä sellaisenaan. Myös vesikatto olisi korjattava pikimmiten

Vuoden 1985 asemakaavan ajanmukaisuus:

Asuin-, liike- ja toimistorakennusten korttelialueella (AL) on tehokkuusluvaksi määritelty $e=0,6$, mikä 1358,4 m²:n tontilla merkitsee 815 kerrosalaneliometriä. Vuoden 1978 inventoinnin mukaan asuntokäytössä oli tuolloin 240 m², varastokäytössä 220 m² ensimmäisessä kerroksessa ja 90 m² kellarissa. Piharakennusta ei voitane käyttää lämpimänä tilana pilaamatta sen ulkonäköä. Näin ollen tontilla on liikaa rakennusoikeutta. Rakennuspaikat on merkitty nykyisiä rakennuksia laajemmiksi, mikä houkuttelee uudisrakentamiseen. Syyskuussa 2000 kiinteistö oli myytävänä. Mainonnassa korkea tehokkuusluku tuotiin näkyvästi esiin.

Ehdotuksia tulevaa kaavoitusta varten:

Rakennusoikeus tulisi mitoittaa nykyisen rakennuksen mukaan ja rakennuspaikat merkitä olemassa olevien rakennusten mukaan. Rakennusten kuntoa tulisi arvioida myös sisältäpäin.

183/1 NURMEKSENKATU 31 sr-2

Kohde: Nurmeksenkatu 31, rankarakenteinen asuinpienitalo (Arkkitehtitoimisto Pitkäsen piirustukset vuodelta 1952)

Merkitys: kaupunkikuvallinen: puutalo sopii Nurmesjärven läheisyyteen

Museon suojeluesitys: sr3 Historiallinen tai kaupunkikuvaan sopeutuva rakennus. Rakennuksen säilyminen suotavaa. Rakennuksessa saadaan suorittaa korja-

us- ja muutostöitä myös istutettavasta alueen osasta huolimatta. Uudisrakennusta ei saa rakentaa samalle paikalle, vaan se on sijoitettava kaavassa osoitetulle rakennusalalle.

Suojelutavoitteet ja säilyttämisedellytykset:

Rakennus on hyväkuntoinen ja säilyttänyt alkuperäiset julkisivun rakennusosat ja rakennusmateriaalit, jotka tulisi säilyttää edelleen.

Vuoden 1985 asemakaavan ajanmukaisuus:

Rakennus sijaitsee pienasuuntoalojen korttelialueella AP-1, jolla tehokkuusluku $e=0.3$. 1 142,6 m²:n tontille on mahdollista rakentaa 342,78 kerrosalaneliometriä. Vuonna 1978 tehdyn inventoinnin mukaan rakennuksessa oli asuinkäytössä noin 209 m², varastotiloina vintillä ja kellarissa 130 m². Asemakaavassa tontille on osoitettu rakennuspaikka olemassa olevan rakennuksen kohdalle tätä kuitenkin pitempänä ja toinen rakennuspaikka, jolle voi rakentaa enintään 380 kerrosalaneliometriä. Kerrosluku on 1 2/3. Asemakaava ei uhkaa olemassa olevan rakennuksen säilymistä, mutta tontin täyteen rakentaminen muuttaa sen luonnetta.

Ehdotuksia tulevaa kaavoitusta varten:

Rakennus tulisi merkitä oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa suojelukohteeksi kaupunkikuvallisen ja rakennushistoriallisen merkityksensä vuoksi.

Nurmeksenkatu 31 pohjoisesta

182/4 PIELISENKATU 4 sr-1

192/2 SALMENKATU 6 sr-2

Salmenkatu 6 idästä

Metalliporras ja kaide

Kohde: Salmenkatu 6, asuinpienitalo

Merkitys: kaupunkikuvallinen: puutalo sopii Nurmesjärven läheisyyteen Museon suojeluesitys: Sr3 Historiallinen tai kaupunkikuvaan sopeutuva rakennus. Rakennuksen säilyminen suotavaa. Rakennuksessa saadaan suorittaa korjaus- ja muutostöitä myös istutettavasta alueen osasta huolimatta. Uudisrakennusta ei saa rakentaa samalle paikalle, vaan se on sijoitettava kaavassa osoitetulle rakennusalueelle.

Suojelutavoitteet ja säilyttämisedellytykset:

Rakennus on hyvin hoidetun oloinen. Lukuisat muutokset yksityiskohdissa ovat uudenaikaistaneet sen niin, että voidaankin tavoitella vain kokonaisilmeen säilyttämistä.

Vuoden 1985 asemakaavan ajanmukaisuus:

Rakennus sijaitsee pienasuintalojen korttelialueella AP-1, jolla tehokkuusluku $e=0.3$. Noin 1280 m²:n tontille on mahdollista rakentaa noin 380 kerrosalaneliömetriä. Karkeasti arvioiden päärakennukseen mahtuu noin

Kuisti ja parvekkeen kaide

210 kerrosalaneliömetriä. Asemakaavassa tontille on osoitettu rakennuspaikka olemassa olevan rakennuksen kohdalle tätä kuitenkin pitempänä. Kerrosluku on 12/a. Tontin eteläkulmassa on toinen rakennuspaikka yksikerroksiselle, enintään 180 m²:n asuinrakennukselle. Asemakaava ei uhkaa olemassa olevan rakennuksen säilymistä, mutta tontin täyteen rakentaminen

muuttaa sen luonnetta.

Ehdotuksia tulevaa kaavoitusta varten:

Kortteli 192 tulisi määritellä oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa alueeksi, jossa ympäristö säilytetään /s, ja sille tulisi laatia rakennuskannan yhtenäisyyden turvaavat rakentamistapaohjeet.

192/3 SALMENKATU 4 sr-2

Kohde: Salmenkatu 4, rankarakenteinen asuinpientalo (E. Romarin piirustukset) E. Romar ullakon muutospiiirustukset 1946, peruskorjaus 1979, jolloin lämpimien tilojen ikkunat vaihdettiin)

Merkitys: kaupunkikuvallinen: puutalo sopii Nurmesjärven läheisyyteen

Museon suojeluesitys: sr3 Historiallinen tai kaupunkikuvaan sopeutuva rakennus. Rakennuksen säilyminen suotavaa. Rakennuksessa saadaan suorittaa korjaus- ja muutostöitä myös istutettavasta alueen osasta huolimatta. Uudisrakennusta ei saa rakentaa samalle paikalle, vaan se on sijoitettava kaavassa osoitetulle rakennusalueelle.

Suojelutavoitteet ja säilyttämisedellytykset:

Rakennus on hyvin hoidetun oloinen. Ikkunoiden muutos tekee siitä kuitenkin kömpelön. Pohjoispäädyn kuistin sokkeli on luisunut rantaan päin noin 15 cm. Idän puoleinen kuisti on kallellaan taloon päin. Muutokset aiheutunevat savimaan routimisesta.

Vuoden 1985 asemakaavan ajanmukaisuus:

Rakennus sijaitsee pienasuintalojen korttelialueella AP-1, jolla tehokkuusluku $e=0.3$. 1256,4 m²:n tontille on mahdollista rakentaa 377 kerrosalaneliömetriä. Vuonna 1978 tehdyn inventoinnin mukaan rakennuksessa oli asuinkäytössä 160 m², varastotiloina vintillä ja kellarissa 140 m². Asemakaavassa tontille on osoitettu rakennuspaikka olemassa olevan rakennuksen koh-

Kuistin sokkeli ei ole kohdallaan

dalle tätä kuitenkin pitempänä. Kerrosluku on 1/2/3. Tontin eteläkulmassa on toinen rakennuspaikka yksikerroksiselle, enintään 180 m²:n asuinrakennukselle. Asemakaava ei uhkaa olemassa olevan rakennuksen säilymistä, mutta tontin täyteen rakentaminen muuttaa sen luonnetta.

Ehdotuksia tulevaa kaavoitusta varten:

Kortteli 192 tulisi määritellä oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa alueeksi 1/5, jossa ympäristö säilytetään, ja sille tulisi laatia rakennuskannan yhtenäisyyden turvaavat rakentamistapaohjeet.

Salmenkatu 4 koillisesta

Salmenkatu 4 pohjoisesta

192/4 KIRKKOKATU 35 sr-1

Kohde: Kirkkokatu 35, asuinrakennus (arkkitehtitoimisto Pitkäsen piirustukset vuodelta 1950)

Merkitys: kaupunkikuvallinen: liittyy Kirkkokadun itäpäähän pienimittakaavaiseen katuosuuteen ja luo osaltaan kadun ilmettä

Suojeluesitys: sr2 Historiallinen ja kaupunkikuvaan sopeutuva rakennus. Rakennuksen säilyminen on suotavaa, mutta sen korvaaminen ympäristöön sopeutu-

valla uudisrakennuksella on mahdollista. Korjaus- ja muutostöiden sekä käyttötarkoituksen muutosten tulee olla rakennukseen ja ympäristöön soveltuvia. Milloin rakennuksessa on aikaisemmin suoritettu rakennustoimenpiteitä tämän pyrkimyksen vastaisesti on rakennus korjaus- ja muutostöiden yhteydessä pyrittävä korjaamaan entistään taikka muulla rakennukseen ja ympäristöön soveltuvalla tavalla.

Itäpäädyn uusi ikkuna,

vanha ovi

ja ränsistynyt ulkoporras

Länsipäädyn irronneita kattotiiliä

ja vaurioitunut porras

Syöksytorvet ovat liian lyhyet

Pihanpuolen sisäänkäynti ja parveke

Suojelutavoitteet ja säilyttämismahdollisuudet:

Rakennus on pääosin säilyttänyt alkuperäiset rakennusosansa ja -materiaalinsa. Ainoastaan itäpäädyn yksi ikkuna oli uusittu kesällä 2000. Alkuperäiset julkisivujen osat tulisi säilyttää tulevaisuudessakin. Länsipäädyssä tuuli oli lennättänyt muutamia katto-tiliä pois paikoiltaan syksyllä 2000. Rappauksessa oli sulamisvesien aiheuttamia vaurioita. Sokkelin maali- ja laastikerros lohkeili paikoin. Ulkoportaiden luonnonkivilaatoituksessa oli aukkoja.

Vuoden 1985 asemakaavan ajanmukaisuus:

Rakennus sijaitsee asuinpienalojen korttelialueella, jolla tehokkuusluku $e=0,3$. 1280 m²:n tontille saa

rakentaa 384 kerrosalaneliömetriä. Vuoden 1978 inventoinnin mukaan rakennuksessa oli asuinkäytössä 280 m², työtilana 40 m² ja varastona vintillä ja kellarissa 440 m². Asemakaavassa tontille oli merkitty yksi rakennuspaikka II-kerroksiselle rakennukselle.

Asemakaava ei houkuttele purkamaan nykyistä rakennusta, mutta arvokkaiden julkisivujen säilyttämisen vuoksi rakennus olisi syytä suojella oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa.

Ehdotuksia tulevaa kaavoitusta varten:

Rakennus tulisi merkitä suojelukohteeksi oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa.

192/5 KIRKKOKATU 37 sr-2

Kohde: Kirkkokatu 37, asuinliikerakennus (1945)
kaupunkikuvallinen: liittyy Kirkkokadun itäpäähän pienenmittakaavaiseen katuosuuteen

Suojeluesitys: sr2 Historiallinen ja kaupunkikuvaan sopeutuva rakennus. Rakennuksen säilyminen on suotavaa, mutta sen korvaaminen ympäristöön sopeutuvalla uudisrakennuksella on mahdollista. Korjaus- ja muutostöiden sekä käyttötarkoituksen muutosten tulee olla rakennukseen ja ympäristöön soveltuvia. Milloin rakennuksessa on aikaisemmin suoritettu rakennustoimenpiteitä on rakennus korjaus- ja muutostöiden entistämisen taikka muulla rakennukseen ja

Suojelun tarkoituksena on säilyttää lähinnä rakennuksen mittakaava. Rakennus on säilyttänyt pääpiirtein 1952 muutoksessa saamansa ulkoasun. Rakennuksen ylläpitoa on laiminlyöty vuoden 1978 jälkeen. Esimerkiksi räystäskouruja ja syöksytorvia ei enää ole.

Vuoden 1985 asemakaavan ajanmukaisuus:

Kirkkokatu 37 sijaitsee asuinpienalojen korttelialueella AP-1, jolle voidaan sijoittaa liike-, toimisto- ja käsityöteollisuustiloja enintään 25% tontille sallitusta kerrosalasta, ellei kaavassa ole toisin määrätty. Korttelialueelle ei saa sijoittaa sellaista toimintaa, joka aiheuttaa ympäristöön melua, tärinää, ilman pilaantumista, raskasta liikennettä tai muuta häiriötä.

Toisaalta Kirkkokadun jalkakäytävän asfaltointi on nostanut käytävän pinnan talon kellarikerroksen ikkunan alapintaa korkeammalle.

Sokkelissa kasvaa Kirkkokadun puolella sammalta, mikä on osoitus jatkuvasta kostumisesta.

Sokkelissa on suuri halkeama autotallin oven vieressä.

Sokkeli on tässä kohdin painunut sisään.

Tehokkuusluku $e=0,3$ mahdollistaa 1223,6 m²:n tontilla 367 kerrosalaneliömetrin rakentamisen. Vuonna 1978 asuinkäytössä oli 170 m², lisäksi varastotiloja oli ullakolla ja kellarissa 130 m². Asemakaavassa on asuinrakennuksen paikalle merkitty rakennusala 1 2/3 -kerroksista rakennusta varten. Tontin koillisrajaan kiinni on piirretty toinen rakennusala yksikerroksista rakennusta varten, johon mahtuu enintään 190 kerrosalaneliömetriä. Asemakaava ei ole este kohteen säilymiselle. Sen tekninen kunto voi sen sijaan kyseenalaistaa säilyttämismahdollisuudet.

Ehdotuksia tulevaa kaavoitusta varten:

Rakennus tulisi merkitä suojelukohteeksi oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa. Suojelumerkintä sr2 ei yksinään riitä rakennuksen säilymisen takaamiseksi, vaan rakennuksen korjaamista tulisi aktiivisesti tukea. Korvaavan rakennuksen tulisi runkosyvyydeltään ja muilta mittasuhteiltaan, katonmuodoltaan ja julkisivumateriaaleiltaan olla edeltäjänsä kaltainen. Kirkkokadun ympäristö asettaa erityisiä vaatimuksia uudisrakennuksen detajisuunnittelulle. Julkisivuelementit eivät sovi Kirkkokadulle.

Tässäkin kohteessa julkisivulaudoitus on maalattu liian tiiviin pintakalvon muodostavalla maalilla. Rakennus tulisi tutkia myös sisältä korjaustöiden laajuuden selvittämiseksi.

192/6 SALMENKATU 8 sr-1

Kohde: Salmenkatu 8, asuinpienitalo (Leo Pikkaraisen piirustukset vuodelta 1939, vuonna 1978 lattiat korotettu, 3-kertaiset ikkunat)

Merkitys: kaupunkikuvallinen: puutalo sopii Nurmestjärven läheisyyteen

Museon suojeluesitys: sr3

Historiallinen tai kaupunkikuvaan sopeutuva rakennus. Rakennuksen säilyminen suotavaa. Rakennuksessa saadaan suorittaa korjaus- ja muutostöitä myös istutettavasta alueen osasta huolimatta. Uudisrakennusta ei saa rakentaa samalle paikalle, vaan se on sijoitettava kaavassa osoitetulle rakennusalueelle.

Suojelutavoitteet ja säilyttämisedellytykset:

Rakennuksessa on sekä 1930-luvun funkkiksen että 1920-luvun klassismin piirteitä ja sen alkuperäiset julkisivun rakennusosat lämpimien tilojen ikkunoita lukuun ottamatta ovat säilyneet hyvin. Rakennus on ryhdikäs

ja hyvin hoidettu. Kuistin sokkelissa on kuitenkin kaikesti roudan aiheuttama halkeama.

Vuoden 1985 asemakaavan ajanmukaisuus:

Rakennus sijaitsee pienasuintalojen korttelialueella AP-1, jolla tehokkuusluku $e=0.3$. 1 184,6 m²:n tontille on mahdollista rakentaa 355,4 kerrosalaneliömetriä. Vuonna 1978 tehdyn inventoinnin mukaan rakennuksessa oli asuinkäytössä noin 85 m², varastotiloina vintillä ja kellarissa 150 m². Asemakaavassa tontille on osoitettu rakennuspaikka olemassa olevan rakennuksen kohdalle tätä kuitenkin pitempänä. Kerrosluku on 1/2/3. Tontin etelänurkassa on toinen rakennuspaikka yksikerroksiselle enintään 180 kerrosalaneliömetrin rakennukselle. Asemakaava ei tule olemassa olevan rakennuksen säilymistä.

Ehdotuksia tulevaa kaavoitusta varten:

Rakennus tulisi merkitä oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa suojelukohteeksi kaupunkikuvallisen ja rakennushistoriallisen merkityksensä vuoksi.

Kuisti kaakosta

Kuistin sokkelin halkeama

Autotalli ja päärakennus etelästä

Kulissiseinämien kääntöpuoli

197/2 KIRKKOKATU 39 sr-1

Kohde: Kirkkokatu 39, pienkerrostalo (1939)

Merkitys: kaupunkikuvallinen: suuri puutalo Kirkkokadun itäpäässä
rakennushistoriallinen: rakennusmestari Raen entinen, vuonna 1939 rakennuttama talo

Suojeluehdotus: sr2 sr2 Historiallinen ja kaupunkikuvaan sopeutuva rakennus. Rakennuksen säilyminen on suotavaa, mutta sen korvaaminen ympäristöön sopeutuvalla uudisrakennuksella on mahdollista. Korjaus- ja muutostöiden sekä käyttötarkoituksen muutosten tulee olla rakennukseen ja ympäristöön soveltuvia. Milloin rakennuksessa on aikaisemmin suoritettu rakennustoimenpiteitä tämän pyrkimyksen vastaisesti on rakennus korjaus- ja muutostöiden yhteydessä pyrittävä korjaamaan entistään taikka muulla rakennukseen ja ympäristöön soveltuvalla tavalla.

Suojelutavoitteet ja säilyttämismahdollisuudet:

Rakennuksen julkisivumateriaalit, ikkunat yhtä lisäksi lukuun ottamatta ja ovet ovat säilyneet alkuperäisinä meidän päiviimme. Rakennus kertoo 1930-luvun puurakentamisesta. Alkuperäisten julkisivujen säilyminen olisi suotavaa.

Vuoden 1985 asemakaavan ajanmukaisuus:

Rakennukset sijaitsevat AP-1 korttelialueella, jolle voidaan sijoittaa liike-, toimisto- ja käsityöteollisuusti-

Peltikatto, räystäskourut ja syöksytorvet on vastikään uusittu.

loja enintään 25% tontille sallitusta kerrosalasta, ellei kaavassa ole toisin määrätty. Korttelialueelle ei saa sijoittaa sellaista toimintaa, joka aiheuttaa ympäristöön melua, tärinää, ilman pilaantumista, raskasta liikennettä tai muuta häiriötä. Rakennuspaikat on merkitty toteutuneiden alojen mukaisiksi. Yksikerroksiselle uudisrakennukselle on varattu paikka tontin kaakkosrajalta. Tontin pinta-ala on 1224,3 m² ja tehokkuusluku e=0,3, mikä merkitsee 367 m²:n rakennusoikeutta. Vuonna 1978 päärakennuksessa oli asuinkäytössä

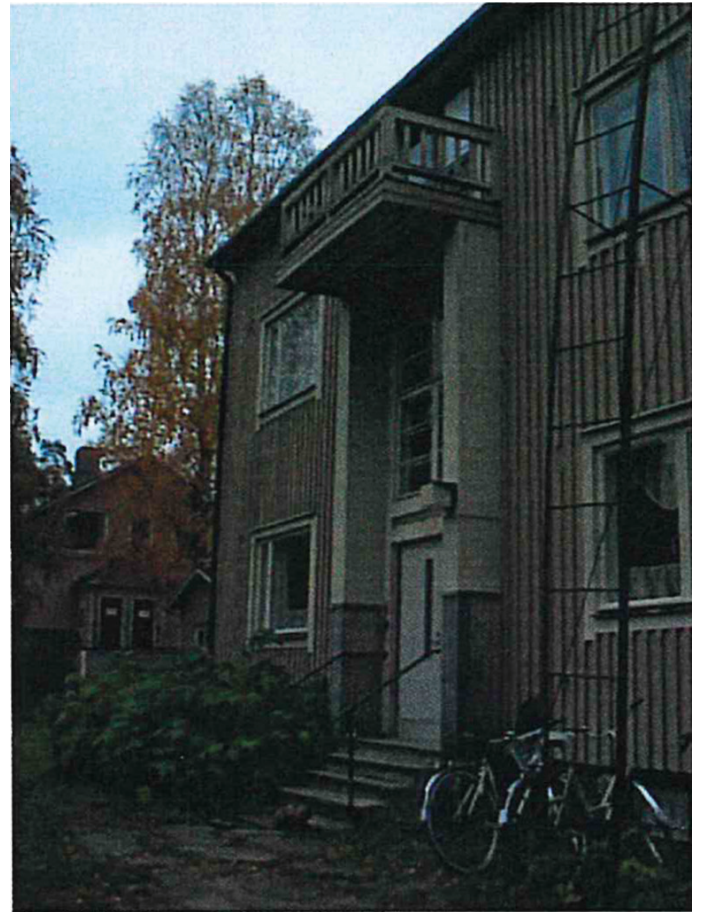

Kirkkokadun jalkakäytävän asfalttipinta on kellarin ikkunoiden alapintaa ylempänä. Sokkelissa maali on paikoin karissut.

332 m², varastokäytössä ullakolla ja kellarissa yhteensä noin 260 m². Ullakko on korkea ja sinne voidaan rakentaa lämpimiä tiloja. Uudisrakennukseen mahtuu enintään 180 kerrosalaneliötä. Tehokkuusluku ei muodosta uhkaa rakennuksen säilymiselle. Kerrosluvut myös tukevat suojelukohteen säilymistä.

Ehdotuksia tulevaa kaavoitusta varten:

Rakennus tulisi merkitä suojelukohteeksi oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa. Myös autotallirakennus olisi syytä suojella merkinnällä sr2. Uudisrakennuksen on runkosyvyydeltään, mitoiltaan, katon muodoltaan ja julkisivumateriaaleiltaan sopeuduttavat pihapiiriin. Seinien pintamateriaalina pystyrimalaudoituksen ohella voisi käyttää rapattua tiilipintaa. Uudisrakennuksen on myötäiltävä kaksikerroksista päärakennusta, joka on pihan aksentti. Pihan asfaltointi olisi syytä kieltää kaavassa.

Komea porraskäytäväseinä ja parveke kaipaavat ylläpito- ja maalausta ja mahdollisesti lahonneiden osien korvaamista uusilla.

Autotalli kuuluu olennaisena osana katukuvaan. Olisikin harkittava, voitaisiinko se suojella.

Autotallin sokkelissa on halkeamia.

197/1 KIRKKOKATU 41 sr-1

Kohde: Kirkkokatu 41, asuintoimistorakennus (1938)

Merkitys: kaupunkikuvallinen: päättää vanhojen talojen rivistön Kirkkokadun itäpäässä
rakennushistoriallinen: valmistunut vuonna 1938, päätykoristeet poistettu

Suojeluesitys: sr2

sr2 Historiallinen ja kaupunkikuvaan sopeutuva rakennus. Rakennuksen säilyminen on suotavaa, mutta sen korvaaminen ympäristöön sopeutuvalla uudisrakennuksella on mahdollista. Korjaus- ja muutostöiden sekä käyttötarkoituksen muutosten tulee olla rakennukseen ja ympäristöön soveltuvia. Milloin rakennuksessa on aikaisemmin suoritettu rakennustoimenpiteitä tämän pyrkimyksen vastaisesti on rakennus korjaus- ja muutostöiden yhteydessä pyrittävä korjaamaan entistään taikka muulla rakennukseen ja ympäristöön soveltuvalla tavalla.

Suojelutavoitteet ja säilymisedellytykset:

Rakennuksen laudoitus lienee uusittu, päätykoristelu poistettu ja detaljointia yksinkertaistettu vuonna 1968 tehtyjen muutostöiden yhteydessä. Julkisivujen reliefi on edelleen matala. Ikkunat ovat vanhat, mutteivät alkuperäisten piirustusten mukaiset. Rakennuksen ulkoasu ja ajan kulumisesta kertovat detaljit, muun muassa ulko-ovet, tulisi säilyttää.

Rakennuksen sokkeli näyttää hyväkuntoiselta. Katto, räystäskourut ja syöksytorvet ovat kunnossa. Ulkokuoren maali-pinta hilseilee.

Vuoden 1985 asemakaavan ajanmukaisuus:

Rakennus sijaitsee AP-1 korttelialueella, jolle voidaan sijoittaa liike-, toimisto- ja käsityöteollisuustiloja enintään 25% tontille sallitusta kerrosalasta, ellei kaavassa ole toisin määrätty. Korttelialueelle ei saa sijoittaa sellaista toimintaa, joka aiheuttaa ympäristöön melua, tärinää, ilman pilaantumista, raskasta liikennettä tai muuta häiriötä. Vuonna 1978 170 m² oli asuinkäytössä, 150 m² toimistona ja 130 m² varastoina. Nykyään rakennuksessa on VAPO:n Nurmeksen sahan konttori. Asuinkäytössä lienee vain pieni osa. Asemakaavassa on nykyisen rakennuksen paikalle merkitty rakennusala 1/2/a-kerroksisista rakennusta varten, mikä tukee suojelua. 1272,6 m²:n tontille on tehokkuusluvun ollessa $e=0,3$ mahdollista rakentaa 381,78 kerrosalaneliometriä. Vuonna 1978 käytössä oli noin 320 m². Tontin itäkulman uudelle rakennuspaikalle mahtuu enintään 100 kerrosalaneliometriä. Kaavamääräykset eivät ole ristiriidassa säilyttämisyrittämisen kanssa.

Ehdotuksia tulevaa kaavoitusta varten:

Rakennus tulisi merkitä suojelukohteeksi oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa.

1192/1 RAATHUONEENKATU 22 sr-1

9906/0 REGATTAKATU 2 sr-2

9906/0 REGATTAKATU 8 sr-1

Kohde: Ranta-alue, 1800-luvun lopulla rakennettu entinen suolamakasiini

Merkitys: kaupunkikuvallinen: liittyy satamamiljööseen
rakennushistoriallinen: rakennettu 1800-luvun lopulla

Suojeluesitys: sr1

sr1 Suojeltava rakennus. Rakennustaiteellisesti arvokas tai kaupunkikuvan säilymisen kannalta tärkeä rakennus. Rakennusta ei saa purkaa ilman pakottavaa syytä. Rakennuksessa suoritettavien korjaus- ja muutostöiden tulee olla sellaisia, että rakennuksen rakennustaiteellisesti arvokas tai kaupunkikuvan kannalta merkittävä luonne säilyy. Mikäli tämän pyrkimyksen

vastaisesti on rakennuksessa aikaisemmin suoritettu rakennustoimenpiteitä, on rakennus korjaus- ja muutostöiden yhteydessä pyrittävä korjaamaan joko entistään taikka muulla rakennukseen ja ympäristöön soveltuvalla tavalla.

Vuoden 1985 asemakaavan ajanmukaisuus:

Rakennus sijaitsee satama-alueella LS. Rakentamiseen saa käyttää 100 % rakennusalaista, joka on rajattu olemassa olevan rakennuksen mukaan. Kaava ei uhkaa rakennuksen olemassaoloa.

Ehdotuksia tulevaa kaavoitusta varten:

Rakennus tulisi nimetä suojelukohteeksi oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa.